

Kasutusjuhend

HP sülearvuti

© Copyright 2011 Hewlett-Packard Development Company, L.P.

Bluetooth on selle omanikule kuuluv kaubamärk ja Hewlett-Packard Company kasutab seda litsentsi alusel. AMD on ettevõtte Advanced Micro Devices, Inc. kaubamärk. Intel on ettevõtte Intel Corporation kaubamärk USA-s ja muudes riikides. Microsoft ja Windows on ettevõtte Microsoft Corporation USA-s registreeritud kaubamärgid. SD logo on selle omaniku kaubamärk.

Käesolevas dokumendis sisalduvat teavet võidakse ette teatamata muuta. Ainsad HP toodete ja teenuste garantiid on sätestatud vastavate toodete ja teenustega kaasnevates garantii lühiavaldustes. Käesolevas dokumendis avaldatut ei või mingil juhul tõlgendada täiendava garantii pakkumisena. HP ei vastuta siin leiduda võivate tehniliste või toimetuslike vigade ega väljajätmistest eest.

Esimene trükk: detsember 2011

Dokumendi number: 671935-E41

Tootemärkus

Selles juhendis kirjeldatakse enamiku mudelite ühiseid funktsioone. Mõni funktsioon ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Tarkvara kasutamise tingimused

Sellesse arvutisse eelinstallitud mis tahes tarkvaratoodet installides, kopeerides, alla laadides või mis tahes muul viisil kasutades nõustute, et olete kohustatud järgima HP lõppkasutaja litsentsilepingu (EULA) tingimusi. Kui te litsentsilepingu tingimustega ei nõustu, on ainuke teile saadaolev heastamisvahend kogu selle toote (riistvara ja tarkvara) kasutamata tagastamine 14 päeva jooksul raha tagasimakse taotlemiseks kooskõlas ostukoha tagasimaksetingimustega.

Lisateabe saamiseks või arvuti eest täieliku tagasimakse taotlemiseks võtke palun ühendust ostukohaga (müüjaga).

Ohutusmärkus

 HOIATUS! Kuumusest tulenevate vigastuste või arvuti ülekuumenemise vältimiseks ärge hoidke arvutit kasutamise ajal süles ega tõkestage arvuti ventilatsiooniavasid. Kasutage arvutit ainult kõval tasasel alusel. Jälgige, et mõni muu kõva (nt kõrvalasuv printer) või pehme pinnaga (nt padjad, vaip või riietusese) objekt ei blokeeriks õhuvoolu liikumist ventilatsiooniavadest. Samuti ärge hoidke arvuti kasutamisel vahelduvvooluadapterit vastu nahka või pehme pinnaga objekti (nt padjad, vaip või riietusese). Arvuti ja vahelduvvooluadapter vastavad infotehnoloogiaseadmete rahvusvahelises ohutusstandardis International Standard for Safety of Information Technology Equipment (IEC 60950) sätestatud välispinna temperatuuri nõuetele.

Sisukord

1 Sissejuhatus	1
Olulised esimesed toimingud	1
Vajaliku teabe leidmine	2
2 Arvuti tundmaõppimine	4
Ülaosa	4
Puuteplaat	4
Märgutuled	5
Nupud ja muud pealmised komponendid	6
Klahvid	7
Parem külg	8
Vasak külg	9
Ekraan	10
Tagakülg	11
Põhi	12
Märgised	13
3 Võrgundus	14
Interneti-teenuse pakkuja kasutamine	14
Traadita ühenduse loomine	15
Traadita ühenduse ja võrguolekuikoonide tuvastamine	15
Traadita ühenduse seadmete sisse- või väljalülitamine	16
HP Connection Manageri kasutamine	16
Operatsioonisüsteemi juhtelementide kasutamine	16
WLAN-i kasutamine	16
Ühenduse loomine olemasoleva WLAN-iga	17
Uue WLAN-võrgu häälestamine	18
Traadita ühenduse marsruuteri konfigureerimine	18
WLAN-i kaitsmine	18
Rändlus teise võrku	19
Bluetooth-seadmete kasutamine	20

Bluetooth ja Interneti-ühenduse ühiskasutus	20
Ühendamine kaabelühendusega võrku	20
Ühenduse loomine kohtvõrguga (LAN)	20
4 Osutusseadmed ja klaviatuur	22
Osutusseadmete kasutamine	22
Osutusseadme eelistuste määramine	22
Puuteplaadi kasutamine	22
Puuteplaadi välja- või sisselülitamine	23
Navigeerimine	24
Valimine	24
Puuteplaadižestide kasutamine	25
Kerimine	26
Kokkusurumine/suumimine	26
Klaviatuuri kasutamine	27
Toiminguklahvide kasutamine	27
Kiirklahvide kasutamine	28
5 Multimeediami- ja muud funktsioonid	29
Meediumitoimingute juhtelementide kasutamine	29
Heli	29
Helitugevuse reguleerimine	30
Arvuti helifunktsioonide kontrollimine	30
Intel Wireless Display (ainult valitud mudelitel)	31
Veebikaamera	31
HDMI	32
Heli konfigureerimine HDMI jaoks	32
6 Toitehaldus	33
Une- või talveunerežiimi käivitamine	34
Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine	34
Talveunerežiimi käivitamine ja sellest väljumine	34
Ärkamisel parooli nõudmise määramine	35
Toitemõõdiku kasutamine	35
Energiarežiimi valimine	36
Arvuti kasutamine akutoitel	37
Teabe otsimine aku kohta	37
Akutoite säästmine	37
Laetuse madala taseme tuvastamine	37
Laetuse madala taseme lahendamine	38

Laetuse madala taseme lahendamine, kui välistoide on saadaval	38
Laetuse madala taseme lahendamine, kui mitte ühtegi toiteallikat pole saadaval	38
Laetuse madala taseme lahendamine, kui arvuti ei saa talveunerežiimist väljuda	38
Arvuti kasutamine välisel vahelduvvoolutoitel	38
Vahelduvvooluadapteri tõrkeotsing	39
HP CoolSense	40
Tarkvara sisu värskendamine	40
Arvuti väljalülitamine	41
7 Väliskaardid ja -seadmed	42
Digitaalandmekandja pessa sisestatavate kaartide kasutamine	42
Digitaalkaardi sisestamine	42
Digitaalkaardi eemaldamine	43
USB-seadme kasutamine	43
USB-seadme ühendamine	44
USB-seadme eemaldamine	44
Välisseadmete kasutamine	45
Välisdraivide kasutamine	45
8 Draivid	46
Draivide käsitsemine	46
9 Arvuti ja teabe turvalisuse tagamine	47
Turbetarkvara asukoht (ainult teatud mudelitel)	48
Paroolide kasutamine	48
Windowsi paroolide määramine	48
Paroolide määramine häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS)	49
Interneti-turbe tarkvara kasutamine	50
Viirusetõrjetarkvara kasutamine	50
Tulemüür tarkvara kasutamine	50
Tarkvaravärskenduste installimine	51
Windowsi turbevärskenduste installimine	51
HP ja muude tootjate tarkvara värskenduste installimine	51
Traadita võrgu turvalisuse tagamine	51
Tarkvararakenduste ja teabe varundamine	51
10 Varundus ja taaste	52
Süsteemi taastamine	53

Taastemediumide loomine	53
Süsteemi taastamine	54
Taastesektsiooni kasutamine	54
Taastamine taastemediumide abil	55
Arvuti bootimisjärjestuse muutmise	55
Teabe varundamine ja taastamine	55
Windowsi varundus- ja taastefunktsiooni kasutamine	56
Windowsi süsteemi taastepunktide kasutamine	57
Millal taastepunkte luua?	57
Süsteemi taastepunkti loomine	57
Varasema kuupäeva ja kellaaja oleku taastamine	57
11 Häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) ja diagnostikautiliit System Diagnostics	58
Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) kasutamine	58
Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) avamine	58
Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) keele vahetamine	58
Navigeerimine ja valimine häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS)	59
Süsteemiteabe kuvamine	59
Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) tehasesätete taastamine	59
Väljumine häälestusutiliidist Setup Utility (BIOS)	60
BIOS-i värskendamine	60
BIOS-i versiooni tuvastamine	60
BIOS-i värskenduse allalaadimine	61
Diagnostikautiliidi System Diagnostics kasutamine	62
Lisa A Tõrkeotsing ja tugi	63
Tõrkeotsing	63
Arvuti ei käivitu	63
Arvuti ekraan on tühi	63
Tarkvara töötab tavatult	63
Arvuti on sisse lülitatud, kuid ei reageeri	64
Arvuti on ebatavaliselt kuum	64
Välisseade ei tööta	64
Traadita võrguühendus ei toimi	64
klienditoe poole pöördumine	65
Lisa B Arvuti puhastamine	66
Ekraani puhastamine	66
Külgede ja kaane puhastamine	66
Puuteplaadi ja klaviatuuri puhastamine	66

Lisa C Arvutiga reisimine	67
Lisa D Programmide ja draiverite värskendamine	69
Lisa E Elektrostaatiline lahendus	70
Lisa F Spetsifikatsioon	71
Sisendvõimsus	71
HP välise toiteploki alalisvoolupistik	71
Töökeskkond	72
Tähestikuline register	73

1 Sissejuhatus

See juhend sisaldab teavet arvuti komponentide (nt pordid, pesad) kohta. Selles on kirjeldatud multimeediumi- ja muid funktsioone. Samuti leiate siit olulist teavet turvalisuse ning andmete varundamise ja taastamise kohta.

MÄRKUS. Mõni juhendis kirjeldatud funktsioonidest ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Olulised esimesed toimingud

Pärast arvuti häälestamist ja registreerimist on oluline teha järgmised toimingud.

1. Kaabel- või traadita võrgu häälestamine. Lisateavet leiate peatükist [Võrgundus lk 14](#).
2. Viirusetõrjetarkvara värskendamine. Lisateavet leiate jaotisest [Arvuti ja teabe turvalisuse tagamine lk 47](#).
3. Taasteketaste või -draivi loomine. Juhised leiate peatükist [Varundus ja taaste lk 52](#).
4. Arvuti tundmaõppimine. Lisateavet leiate peatükkidest [Arvuti tundmaõppimine lk 4](#) ning [Osutusseadmed ja klaviatuur lk 22](#).
5. Arvutisse installitud tarkvaraga tutvumiseks valige **Start > Kõik programmid**.

Vajaliku teabe leidmine

Arvutiga on kaasas mitmesuguseid ressursse, mis on abiks erinevate ülesannete täitmisel.

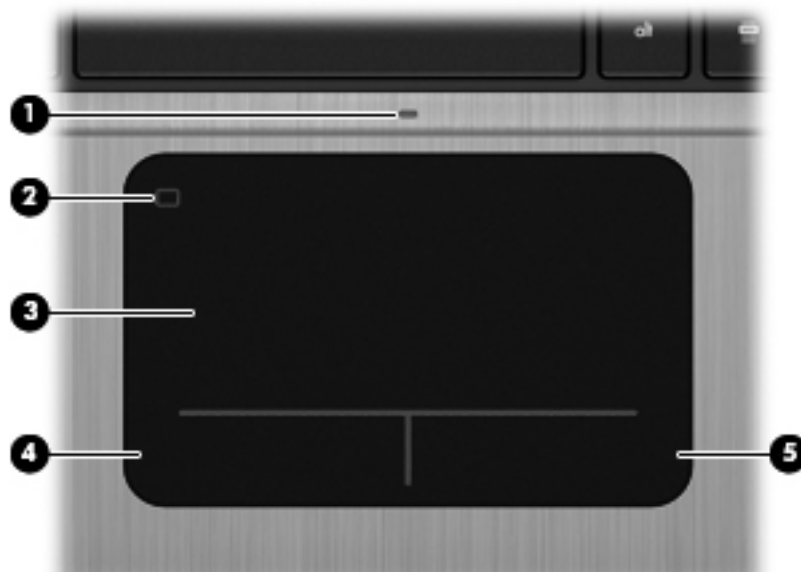
Ressurs	Sisu
<i>Häälestusjuhised</i>	<ul style="list-style-type: none">• Arvuti häälestamine• Arvuti komponentide tuvastamine
<i>Kasutusjuhend</i>	<ul style="list-style-type: none">• Arvuti omadused
Avamiseks toimige järgmiselt.	<ul style="list-style-type: none">• Toitehaldusfunktsioonid
Valige Start > Spikker ja tugi > Kasutusjuhendid .	<ul style="list-style-type: none">• Juhised järgmise kohta:<ul style="list-style-type: none">◦ ühenduse loomine traadita võrguga◦ klaviatuuri ja osutusseadmete kasutamine◦ arvuti multimeediumifunktsioonide kasutamine◦ aku kasutusaja pikendamine◦ arvuti kaitsmine◦ varundamine ja taastamine◦ klienditoe poole pöördumine◦ arvuti hooldamine◦ tarkvara värskendamine• Arvuti spetsifikatsioon
Spikri ja toe rakendus	<ul style="list-style-type: none">• Teave operatsioonisüsteemi kohta
Spikri ja toe rakenduse avamiseks valige Start > Spikker ja tugi .	<ul style="list-style-type: none">• Tarkvara, draiverite ja BIOS-i värskendamine• Tõrkeotsinguvahendid• Klienditoe poole pöördumise juhised
MÄRKUS. Riigi- või piirkonnapõhise toe saamiseks avage veebiaadress http://www.hp.com/support , valige riik/piirkond ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.	
<i>Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkused</i>	<ul style="list-style-type: none">• Normatiiv- ja ohutusteave
Avamiseks toimige järgmiselt.	<ul style="list-style-type: none">• Teave akude utiliseerimise kohta
Valige Start > Spikker ja tugi > Kasutusjuhendid .	
<i>Ohutuse ja mugavuse juhend</i>	<ul style="list-style-type: none">• Töökoha õige ettevalmistus
Juhendile ligipääsemine:	<ul style="list-style-type: none">• Arvutikasutajate kehahoiakut ja tööharjumusi käsitlevad juhtnõõrid, mis suurendavad mugavustunnet ja vähendavad vigastusohtu.
Valige Start > Spikker ja tugi > Kasutusjuhendid .	
– või –	<ul style="list-style-type: none">• Elektri- ja mehaanilise ohutuse teave
siirduge aadressile http://www.hp.com/ergo .	
Brošüür <i>Worldwide Telephone Numbers</i> (Rahvusvahelised telefoninumbrid)	HP klienditoe telefoninumbrid
Brošüür on arvutiga kaasas.	

Ressurss	Sisu
HP veebileht	<ul style="list-style-type: none"> • Teave klientide kohta
Veebilehele ligipääsuks minge sellele aadressile http://www.hp.com/support .	<ul style="list-style-type: none"> • Teave komponentide tellimise kohta • Tarkvara, draiverite ja BIOS-i värskendamine • Teave arvuti tarvikute kohta
<i>Piiratud garantii*</i>	Garantiiteave
Garantiile ligipääsemise:	
Valige Start > Spikker ja tugi > Kasutusjuhendid .	
– või –	
siirduge aadressile http://www.hp.com/go/orderdocuments .	
<p>* Tootele kehtiva selgesõnalise HP piiratud garantii leiate arvutis saadaolevate elektrooniliste juhendite hulgast ja/või pakendis kaasas olevalt CD-lt/DVD-lt. Mõne riigi/piirkonna puhul on pakendis kaasas trükitud HP piiratud garantii. Riigi/piirkonna puhul, kus trükitud garantiid kaasas pole, võite hankida trükitud koopia veebiaadressilt http://www.hp.com/go/orderdocuments või kirjutades HP-le järgmistel aadressidel.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Põhja-Ameerika: Hewlett-Packard, MS POD, 11311 Chinden Blvd, Boise, ID 83714, USA • Euroopa, Lähis-Ida, Aafrika: Hewlett-Packard, POD, Via G. Di Vittorio, 9, 20063, Cernusco s/Naviglio (MI), Itaalia • Aasia ja Vaikse ookeani piirkond: Hewlett-Packard, POD, P.O. Box 200, Alexandra Post Office, Singapur 911507 <p>Palun lisage toote number, garantiiperiood (esitatud toote seerianumbrimärgisel), nimi ja postiaadress.</p> <p>NB! ÄRGE tagastage oma HP tooteid nimetatud aadressidel. Kui soovite tootetuge, uurige toote kohta veebiaadressil http://www.hp.com/go/contactHP.</p>	

2 Arvuti tundmaõppimine

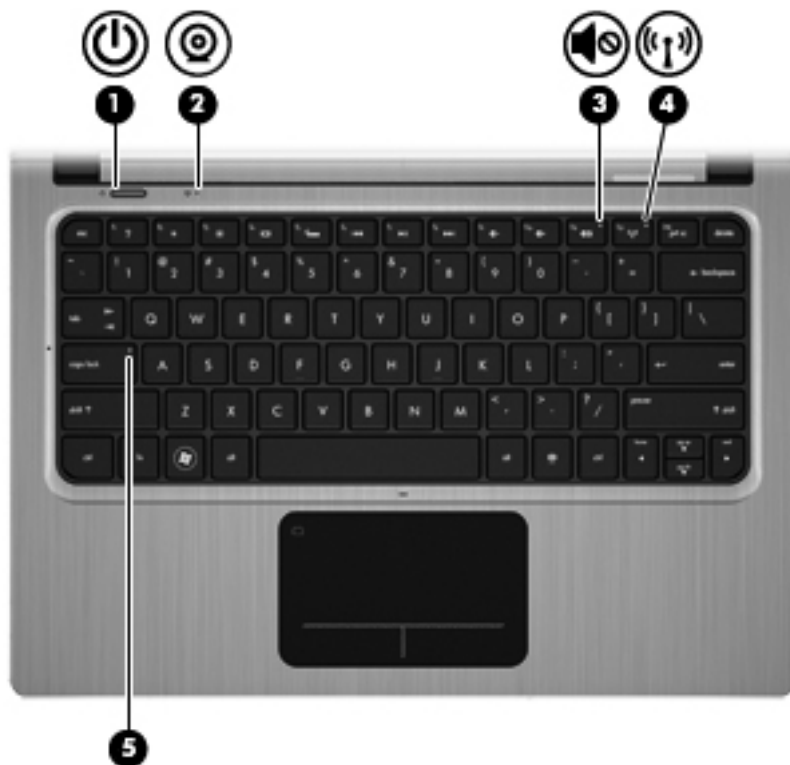
Ülaosa

Puuteplaat

Komponent	Kirjeldus
(1) Puuteplaadi märgutuli	<ul style="list-style-type: none">Sees: puuteplaat on välja lülitatud.Väljas: puuteplaat on sisse lülitatud.
(2) Puuteplaadi sisse-/väljalülitusnupp	Lülitab puuteplaadi sisse või välja.
(3) Puuteplaadiala	Liigutab kursorit ja valib või aktiveerib ekraanil üksusi.
(4) Puuteplaadi vasakpoolne nupp	Toimib samamoodi nagu välise hiire vasakpoolne nupp.
(5) Puuteplaadi parempoolne nupp	Toimib samamoodi nagu välise hiire parempoolne nupp.

Märgutuled

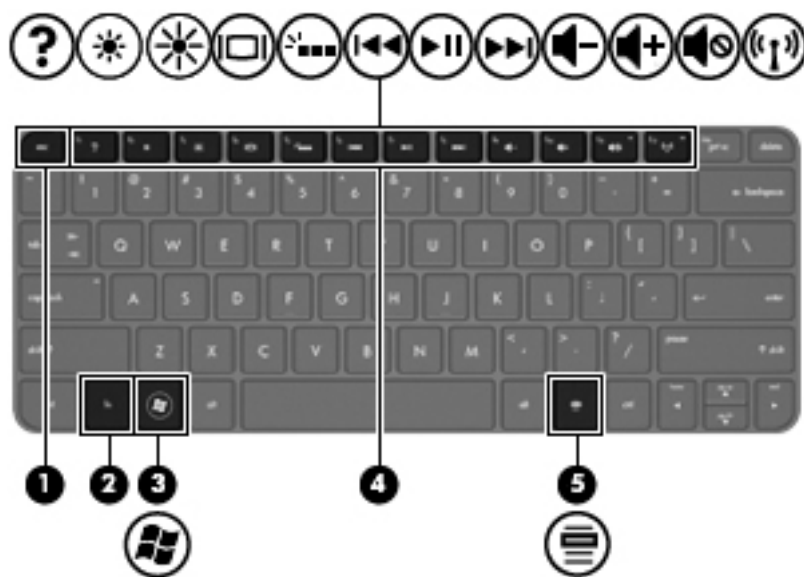
Komponent	Kirjeldus
(1) Toite märgutuli	<ul style="list-style-type: none">• Valge: arvuti on sisse lülitatud.• Viilkuv valge: arvuti on säästurežiimis.• Väljas: arvuti on välja lülitatud või talveunerežiimis (kui Intel RST on häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) keelatud).
(2) Veebikaamera märgutuli	Sees: veebikaamera on kasutusel.
(3) Helivaigistuse märgutuli	<ul style="list-style-type: none">• Kollane: arvuti heli on välja lülitatud.• Väljas: arvuti heli on sisse lülitatud.
(4) Traadita ühenduse märgutuli	<ul style="list-style-type: none">• Valge: sisseehitatud traadita ühenduse seade (näiteks traadita kohtvõrgu (WLAN) ja/või Bluetooth®-seade) on sisse lülitatud.• Kollane: kõik traadita ühenduse seadmed on välja lülitatud.
(5) Suurtäheluku märgutuli	Sees: suurtähelukk on sisse lülitatud.

Nupud ja muud pealmised komponendid

Komponent	Kirjeldus
(1)	Sisemine mikrofoni
(2) 	Toitenupp <ul style="list-style-type: none">Kui arvuti on välja lülitatud, vajutage seda nuppu arvuti sisselülitamiseks.Kui arvuti on sisse lülitatud, vajutage seda nuppu unerežiimi aktiveerimiseks.Kui arvuti on unerežiimis, vajutage seda nuppu unerežiimist väljumiseks.Kui arvuti on talveunerežiimis (kui Intel RST on häälestusutilliidis Setup Utility (BIOS) keelatud), vajutage seda nuppu talveunerežiimist väljumiseks. <p>Kui arvuti ei reageeri ja Windowsi® sulgemistoimingutest pole abi, vajutage toitenuppu ja hoidke seda vähemalt 5 sekundit all, et arvuti välja lülitada.</p> <p>Toitesätete kohta lisateabe saamiseks valige Start > Juhtpaneel > Süsteem ja turve > Energiarežiimi suvandid.</p>
(3)	Valjuhääldid (2)

Klahvid

Komponent	Kirjeldus
(1) Klahv <code>esc</code>	Kuvab süsteemiteabe, kui vajutada koos klahviga <code>fn</code> .
(2) Klahv <code>fn</code>	Kuvab süsteemiteabe, kui vajutada koos klahviga <code>esc</code> .
(3) Windowsi logo klahv	Kuvab Windowsi menüü Start.
(4) Toiminguklahvid	Täidavad sageli kasutatavaid süsteemifunktsioone.
(5) Windowsi rakenduseklahv	Kuvab kursori all olevate üksuste kiirmenüü.

Parem külg

Komponent	Kirjeldus
(1) USB-port (2.0)	Ühendab USB-seadmed.
(2) Heliväljundi (kõrvaklappide) / helisisendi (mikrofoni) pistikupesa	Ühendab aktiivstereokõlarid, kõrvaklapid, kuularid, peakomplekti või teleri helisüsteemi. Samuti saab pessa ühendada peakomplekti mikrofoni. HOIATUS! Enda vigastamise ohu vähendamiseks reguleerige enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate dokumendist <i>Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkused</i> . MÄRKUS. Kui sellesse pistikupessa on ühendatud mõni seade, on arvuti valjuhääldid keelatud. MÄRKUS. Mikrofonifunktsioon töötab ainult siis, kui peakomplektil/mikrofonil on nelja viiguga pistik.

Vasak külg

Komponent	Kirjeldus
(1) 	Toitejuhtme ühenduspesa Ühendab vahelduvvooluadapteri.
(2)	Vahelduvvooluadapteri/aku märgutuli <ul style="list-style-type: none"> Valge: arvuti on ühendatud välistoitega ja aku on täielikult laetud. Kollane: aku laeb. Vilkuv valge: aku laetuse tase on 12% või vähem (laadige akut niipea kui võimalik) Väljas: arvuti pole välistoitega ühendatud.
(3) 	RJ-45-pistikupesa (võrk) Ühendab võrgukaabli.
(4) 	HDMI-port Ühendab heli- või videolisaseadme (nt kõrglahutusvõimega teleri või ühilduva digitaal- või heliseadme).
(5) 	USB-port (3.0) Ühendab USB spetsifikatsiooni 3.0 kasutavad seadmed ja võimaldab USB-ühenduse täiustatud jõudlust. MÄRKUS. USB 3.0 port ühildub ka USB spetsifikatsioone 1.0 ja 2.0 kasutavate seadmetega.
(6) 	Digitaalandmekandja pesa Toetab järgmisi digitaalkaardivorminguid: <ul style="list-style-type: none"> SD-mälukaart (Secure Digital) SDxC-mälukaart (Secure Digital Extended Capacity) SDHC-mälukaart (Secure Digital High Capacity) UHS-MMC-kaart (Ultra High Speed MultiMediaCard)
(7) 	Kõvaketta märgutuli <ul style="list-style-type: none"> Vilkuv valge: kõvaketas on kasutusel. MÄRKUS. Selles juhendis viidatakse terminiga „kõvaketas” pooljuhtdraivile (SSD).
(8) 	Toite märgutuli <ul style="list-style-type: none"> Valge: arvuti on sisse lülitatud. Vilkuv valge: arvuti on säästurežiimis. Väljas: arvuti on välja lülitatud või talveunerežiimis (kui Intel RST on häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) keelatud).

Ekraan

Komponent	Kirjeldus
(1) WLAN-i antennid (2)*	Saadavad ja võtavad vastu raadiosignaale traadita kohtvõrkudega (WLAN) suhtlemiseks.
(2) Veebikaamera	Salvestab videoklippe ja jäädvustab fotosid. Veebikaamera kasutamiseks valige Start > Kõik programmid > Suhtlemine ja vestlused > CyberLink YouCam .
(3) Sisemine ekraanilüliti	Lülitab ekraani välja ja arvuti unerežiimi, kui ekraan suletakse siis, kui toide on sisse lülitatud.

MÄRKUS. Kui ekraan on suletud, pole ekraanilüliti näha.

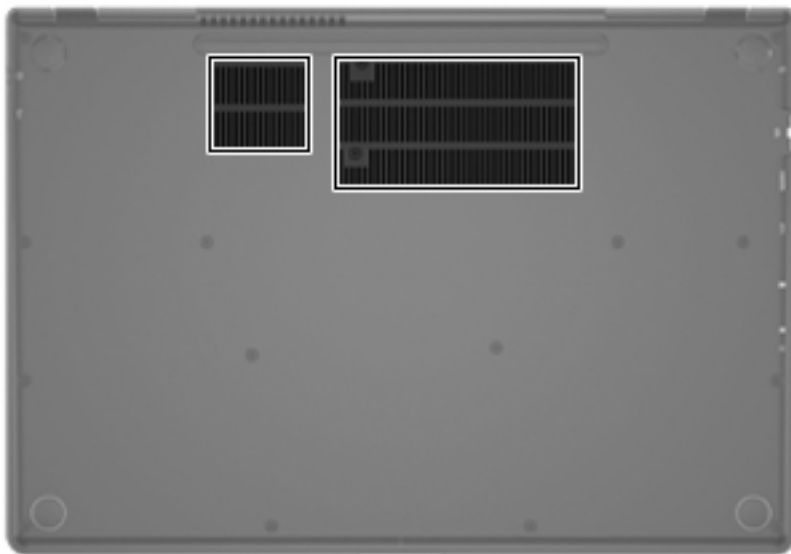
* Antenne pole väljastpoolt näha. Optimaalse signaaliedastuse tagamiseks ärge asetage antennide vahetusse lähedusse signaali takistavaid esemeid. Traadita ühendusega seotud normatiivmärkused leiate dokumendi *Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkused* teie riiki/piirkonda käsitlevast jaotisest. Dokument on saadaval spikri ja toe rakenduses.

Tagakülg

Komponent	Kirjeldus
Ventilatsiooniavad	<p>Tagavad õhuvoolu sisemiste komponentide jahutamiseks.</p> <p>MÄRKUS. Arvuti ventilaator käivitub sisemiste komponentide jahutamiseks ja ülekuumenemise vältimiseks automaatselt. Arvuti kasutamisel on tavaline, et sisemine ventilaator aeg-ajalt sisse või välja lülitub.</p>

Põhi

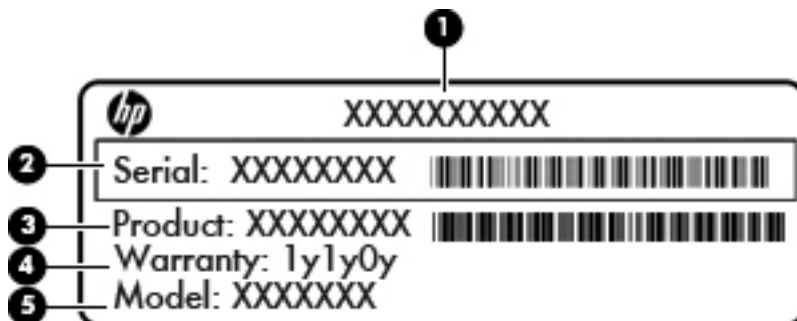

Komponent	Kirjeldus
Ventilatsioonivad (2)	<p>Tagavad õhuvoolu sisemiste komponentide jahutamiseks.</p> <p>MÄRKUS. Arvuti ventilaator käivitub sisemiste komponentide jahutamiseks ja ülekuumenemise vältimiseks automaatselt. Arvuti kasutamisel on tavaline, et sisemine ventilaator aeg-ajalt sisse või välja lülitub.</p>

Märgised

Arvutile kinnitatud märgised annavad teavet, mida võite vajada süsteemirikete tõrkeotsingul või arvutiga muudesse riikidesse reisides.

- Seerianumbrimärgis – sisaldab järgmist olulist teavet.

Komponent

(1)	Toote nimi
(2)	Seerianumber
(3)	Toote osanumber
(4)	Garantiiperiood
(5)	Mudeli kirjeldus

Hoidke see teave käepärast, kui võtate ühendust klienditoega. Seerianumbrimärgis on kinnitatud arvuti põhjale.

- Microsoft®-i autentsussert – sisaldab Windowsi tootevõtit. Tootevõtit võib olla vaja operatsioonisüsteemi värskendamisel või tõrkeotsingul. Microsofti autentsussert on kinnitatud arvuti põhjale.
- Vastavusmärgis – sisaldab normatiivteavet arvuti kohta. Vastavusmärgis on kinnitatud arvuti põhjale.
- Traadita ühenduse seadme(te) sertifitseerimismärgis(ed) (ainult teatud mudelitel) – sisaldab/ sisaldavad teavet traadita ühenduse seadmete kohta ja mõne sellise riigi/piirkonna kinnitusmärki, kus nende seadmete kasutamine on heaks kiidetud. Seda teavet võib teil vaja minna välismaale reisides. Kui arvutimudelil on üks või mitu traadita ühenduse seadet, on arvutil üks või mitu sertifitseerimismärgist. Traadita ühenduse sertifitseerimismärgised on kinnitatud arvuti põhjale.

3 Võrgundus

Arvuti toetab kaht tüüpi Interneti-ühendust:

- **traadita ühendus** – vt [Traadita ühenduse loomine lk 15](#),
- **kaabelühendus** – vt [Ühendamine kaabelühendusega võrku lk 20](#).

MÄRKUS. Interneti-ühenduse loomiseks tuleb kõigepealt häälestada Interneti-teenus.

Interneti-teenuse pakkuja kasutamine

Interneti-ühenduse loomiseks tuleb kõigepealt luua Interneti-teenuse pakkuja juures konto. Interneti-teenuse tellimiseks ja modemi soetamiseks võtke ühendust kohaliku Interneti-teenuse pakkujaga. Interneti-teenuse pakkuja aitab teil häälestada modemi ja paigaldada arvuti modemiga ühendamiseks võrgukaabli ning testib Interneti-ühendust.

MÄRKUS. Interneti-teenuse pakkuja annab teile Interneti-ühenduse loomiseks kasutajanime ja parooli. Märkige see teave üles ja talletage seda turvalises kohas.

Järgmised funktsioonid aitavad teil luua uue Interneti-konto või konfigurierida arvuti olemasoleva konto kasutamiseks.

- **Interneti-teenuste ja pakkumiste utiliit** (saadaval mõnes riigis/piirkonnas) on abiks uue Interneti-konto loomisel ja arvuti konfigurierimisel olemasoleva konto kasutamiseks. Utiliidi kasutamiseks valige **Start > Kõik programmid > Võrguteenused > Võrguühendus**.
- **Interneti-teenuse pakkuja ikoonid** (saadaval mõnes riigis/piirkonnas) võivad olla kuvatud Windowsi töölaual eraldi või rühmitatuna võrguteenuste kaustas. Uue Interneti-konto häälestamiseks või arvuti konfigurierimiseks juba olemasoleva konto kasutamiseks topeltklõpsake asjakohast ikooni ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
- **Windowsi Interneti-ühenduse loomise viisardit** saab kasutada Interneti-ühenduse loomiseks järgmistes olukordades.
 - teil on juba Interneti-teenuse pakkuja konto;
 - teil pole veel Interneti-kontot ja soovite valida viisardis pakutavast loendist Interneti-teenuse pakkuja (Interneti-teenuse pakkujate loend pole kõigis riikides/piirkondades saadaval);
 - olete valinud Interneti-teenuse pakkuja, keda loendis pole, kuid kes on edastanud teile ühenduse häälestamiseks vajaliku teabe (IP-aadress, POP3- ja SMTP-sätted).

Windowsi Interneti-ühenduse loomise viisardi avamiseks ja kasutamiseks valige **Start > Juhtpaneel > Võrk ja Internet > Võrgu- ja ühiskasutuskeskus**.

MÄRKUS. Kui viisardis küsitakse, kas soovite Windowsi tule müüri lubada või keelata, lubage see.

Traadita ühenduse loomine

Teie arvuti võib olla varustatud ühe või mitme traadita ühenduse seadmega järgmistest.

- Traadita kohtvõrgu (WLAN) seade
- Bluetooth®-seade

Lisateabe saamiseks traadita ühenduse tehnoloogia kohta uurige spikri ja toe rakenduses asjakohast teavet ja veebisaidilinke.

Traadita ühenduse ja võrguolekuikoonide tuvastamine

Ikoon	Nimi	Kirjeldus
	HP Connection Manager	Avab HP Connection Manageri, mille abil saate luua ja hallata WLAN- ja Bluetooth-ühendusi.
	Kaabelvõrk (ühendatud)	Näitab, et vähemalt üks võrguseadmetest on võrguga ühendatud.
	Võrk (keelatud/ühenduseta)	Näitab, et kõik võrguseadmed on Windowsi juhtpaneeli kaudu keelatud.
	Võrk (ühendatud)	Näitab, et vähemalt üks võrguseadmetest on võrguga ühendatud.
	Võrk (ühenduseta)	Näitab, et võrguseadmed pole võrguga ühendatud.
	Võrk (keelatud/ühenduseta)	Näitab, et traadita ühendusi pole saadaval.

Traadita ühenduse seadmete sisse- või väljalülitamine

Traadita ühenduse seadmete sisse- ja väljalülitamiseks saate kasutada traadita ühenduse klahvi või tarkvara HP Connection Manager (ainut teatud mudelitel). Teavet traadita ühenduse klahvi asukoha kohta leiate peatükist [Toiminguklahvide kasutamine lk 27](#).

Traadita ühenduse seadmete väljalülitamiseks HP Connection Manageri abil toimige järgmiselt.

- ▲ Paremklõpsake tegumiriba paremas servas teavitusalal ikooni HP Connection Manager ja seejärel klõpsake asjakohase seadme juures kuvatud toitenuppu.

– või –

Valige **Start > Kõik programmid > HP abi- ja tugiteenused > HP Connection Manager** ja seejärel klõpsake asjakohase seadme juures kuvatud toitenuppu.

HP Connection Manageri kasutamine

HP Connection Manager on keskne koht traadita ühenduse seadmete haldamiseks. HP Connection Manageri abil saab hallata järgmisi seadmeid:

- traadita kohtvõrgu (WLAN/Wi-Fi) seade,
- Bluetooth®-seade.

HP Connection Manager annab teavet ning kuvab teatise ühenduse ja toiteoleku kohta. Olekuteavet ja teatise kuvatakse tegumiriba paremas servas teavitusalal.

HP Connection Manageri avamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Klõpsake tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal HP Connection Manageri ikooni.

– või –

Valige **Start > Kõik programmid > HP abi- ja tugiteenused > HP Connection Manager**.

Lisateavet leiate HP Connection Manageri tarkvaraspikrist.

Operatsioonisüsteemi juhtelementide kasutamine

Võrgu- ja ühiskasutuskeskuse abil saab häälestada ühenduse või võrgu, luua võrguga ühenduse, hallata traadita võrke ning diagnoosida ja lahendada võrguprobleeme.

Operatsioonisüsteemi juhtelementide kasutamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Valige **Start > Juhtpaneel > Võrk ja Internet > Võrgu- ja ühiskasutuskeskus**.

Lisateabe saamiseks valige **Start > Spikker ja tugi**.

WLAN-i kasutamine

Traadita ühenduse abil saab luua ühendusi Wi-Fi- ehk WLAN-võrkudega. WLAN-võrk koosneb arvutitest ja seadmetest, mis on omavahel ühendatud traadita ühenduse marsruuteri või pääsupunkti kaudu.

Ühenduse loomine olemasoleva WLAN-iga

Olemasoleva WLAN-iga ühenduse loomiseks toimige järgmiselt.

1. Veenduge, et WLAN-seade on sisse lülitatud. (Vt [Traadita ühenduse seadmete sisse- või väljalülitamine lk 16.](#))
2. Klõpsake tegumiriba paremas servas teavitusalal võrguikooni.
3. Valige loendist oma WLAN.
4. Klõpsake üksust **Ühenda**.

Kui valitud võrk on lubatud turbega WLAN, palutakse teil sisestada võrgu turvakood. Tippige kood ja klõpsake ühenduse loomiseks nuppu **OK**.

 MÄRKUS. Kui loendis pole ühtegi WLAN-i, pole te ühegi traadita ühenduse marsruuteri ega pöörduspunkti levialas.

 MÄRKUS. Kui soovitud WLAN pole kuvatud, klõpsake üksust **Ava Võrgu- ja ühiskasutuskeskus** ja seejärel üksust **Häälesta uus ühendus või võrk**. Kuvatakse suvandite loend. Siin on võimalik kas käsitsi võrku otsida ja sellega ühendus luua või uus võrguühendus häälestada.

Kui ühendus on loodud, võite asetada hiirekursori tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal võrguikoonile, et kontrollida üle ühenduse nimi ja olek.

 MÄRKUS. Tööpiirkond (kui kaugemale traadita ühenduse signaal levib) sõltub WLAN-i seadistusest, marsruuteri tootjast ja häiretest, mida põhjustavad muud elektroonikaseadmed või ehituslikud tõkked, nagu seinad ja põrandad.

Uue WLAN-võrgu häälestamine

Tarvis läheb järgmisi seadmeid:

- lairibamodem (DSL- või kaabelmodem) **(1)** ja kiire Interneti-teenus, mis ostetakse Interneti-teenuse pakkuvalt;
- traadita ühenduse marsruuter (eraldi ostetav) **(2)**;
- traadita ühenduse toega arvuti **(3)**.

 MÄRKUS. Mõnel modemil on sisseehitatud traadita ühenduse marsruuter. Uurige Interneti-teenuse pakkuvalt, millist tüüpi modem teil on.

Järgmisel joonisel on näide Interneti ühendatud WLAN-võrgust ja asjakohastest seadmetest. Soovi korral saate aja jooksul Interneti pääsemiseks võrku ühendada veel traadita ja kaabelühendust toetavaid arvuteid.

Traadita ühenduse marsruuteri konfigureerimine

WLAN-i häälestamisel abi saamiseks kasutage marsruuteri tootja või Interneti-teenuse pakkuja antud teavet.

Uue traadita võrgu häälestamiseks pakub tööriistu ka operatsioonisüsteem Windows. Võrgu häälestamiseks Windowsi tööriistade abil valige **Start > Juhtpaneel > Võrk ja Internet > Võrgu- ja ühiskasutuskeskus > Häälesta uus ühendus või võrk > Häälesta uus võrk**. Seejärel järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

 MÄRKUS. Traadita ühendust toetav arvuti on soovitatav alguses ühendada marsruuteriga sellega kaasas oleva kaabli abil. Kui arvuti loob edukalt Interneti-ühenduse, võite kaabli lahutada ja seejärel Interneti-ühenduse traadita võrgu kaudu luua.

WLAN-i kaitsmine

Kui häälestate uut WLAN-i või loote ühendust olemasoleva WLAN-iga, lubage alati turbefunktsioonid, et kaitsta arvutit volitamata juurdepääsu eest. WLAN-id avalikes kohtades (tööpunktid), nagu kohvikud ja lennujaamad, ei pruugi üldse kaitset pakkuda. Kui tunnete muret oma arvuti turvalisuse pärast tööpunktis, piirduge oma võrgutegevuses mittekonfidentsiaalsete e-kirjade ja tavapärase Interneti sirvimisega.

Kuna traadita ühenduse raadiosignaale levivad ka väljaspool võrku, saavad teised WLAN-seadmed kaitsmata signaale kasutada. WLAN-i saab kaitsta järgmiste ettevaatusabinõudega.

- **Tulemüür** – kontrollib nii andmeid kui ka andmetaotlusi, mis võrku saadetakse, ja eemaldab kõik kahtlased üksused. Tulemüüre on saadaval nii tarkvara kui ka riistvarana. Mõni võrk kasutab kombinatsiooni mõlemast.
- **Traadita ühenduse krüptimine** – arvuti toetab kolme järgmist krüptimisprotokolli:
 - Wi-Fi Protected Access (WPA)
 - Wi-Fi Protected Access II (WPA2)
 - Wired Equivalent Privacy (WEP)

MÄRKUS. HP soovib valida WPA2, mis on kolmest saadaolevast krüptimisprotokollist kõige tõhusam. WEP kasutamine pole soovitatav, sest selle lahtimurdmiseks pole suuri pingutusi tarvis.

- Protokollid Wi-Fi Protected Access (WPA) ja Wi-Fi Protected Access II (WPA2) kasutavad võrgu kaudu edastatavate andmete krüptimiseks ja dekrüptimiseks turbestandardeid. Nii WPA kui ka WPA2 loob iga andmepaketi jaoks dünaamiliselt uue võtme ning iga arvutivõrgu jaoks eraldi võtmekomplekti. Et seda võimaldada:
 - WPA kasutab standardit Advanced Encryption Standard (AES) ja protokolle Temporal Key Integrity Protocol (TKIP),
 - WPA2 kasutab uut standardi AES protokolle Cipher Block Chaining Message Authentication Code Protocol (CCMP).
- Wired Equivalent Privacy (WEP) krüptib andmed enne edastust WEP-võtme abil. Ilma õige võtmeta ei saa teised teie WLAN-võrku kasutada.

Rändlus teise võrku

Kui liigute arvutiga teise WLAN-võrgu levialasse, üritab Windows selle võrguga ühendust luua. Kui see õnnestub, ühendatakse arvuti automaatselt uude võrku. Kui Windows uut võrku ei tuvasta, toimige samamoodi nagu algselt oma WLAN-iga ühendust luues.

Bluetooth-seadmete kasutamine

Bluetooth-seade pakub füüsilise kaabelühenduse asendamiseks lühimaa raadiosidet, millega ühendatakse tavaliselt järgmisi elektroonikaseadmeid:

- arvutid,
- telefonid,
- pildiseadmed (printerid, kaamerad),
- heliseadmed,
- hiir.

Bluetooth-seadmed võimaldavad võrdõigusvõrgu kasutamist, nii et saate häälestada Bluetooth-seadmete personaalvõrgu (PAN). Teavet Bluetooth-seadmete konfigureerimise ja kasutamise kohta leiab Bluetoothi tarkvara spikrist.

Bluetooth ja Interneti-ühenduse ühiskasutus

HP ei soovita häälestada ühte Bluetooth-ühendusega arvutit hostiks ja kasutada seda lüüsina, mille kaudu teised arvutid saavad Interneti-ühenduse luua. Kui mitu arvutit on ühendatud Bluetoothi kaudu ja ühes nendest arvutitest on lubatud Interneti-ühenduse ühiskasutus, võib juhtuda, et teised arvutid ei saa Bluetooth-võrgu kaudu Interneti-ühendust luua.

Bluetoothi eelis seisneb arvuti ja traadita ühendusega seadmete (nagu mobiiltelefonid, printerid, kaamerad ja PDA-d) vaheliste teabeedastuste sünkroonimises. Asjaolu, et kaks või enam arvutit ei saa Bluetooth-ühenduse kaudu Interneti järjepidevalt kasutada, on Bluetooth-tehnoloogia ja Windowsi operatsioonisüsteemi piirang.

Ühendamine kaabelühendusega võrku

Ühenduse loomine kohtvõrguga (LAN)

Ühenduse loomiseks kohtvõrguga (LAN) on vaja 8 viiguga RJ-45-võrgukaablit (eraldi ostetav). Kui võrgukaablil on TV- ja raadiosignaalist tingitud häirete eest kaitsev mürasummuti **(1)**, ühendage kaabel arvutiga nii, et mürasummutiga ots **(2)** jääb arvuti poole.

Võrgukaabli ühendamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage võrgukaabel arvuti võrgupistikupessa **(1)**.

2. Ühendage kaabli teine ots seina võrgupistikupessa (2) või marsruuteriga.

⚠ HOIATUS! Elektrilöögi, tulekahju ja seadme kahjustamise ohu vältimiseks ärge ühendage RJ-45-pistikupessa (võrgupessa) modemi- ega telefonikaablit.

4 Osutusseadmed ja klaviatuur

Osutusseadmete kasutamine

 MÄRKUS. Lisaks arvuti osutusseadmetele on võimalik kasutada välist USB-hiirt (müüakse eraldi), ühendades selle ühte arvuti USB-porti.

Osutusseadme eelistuste määramine

Osutusseadme sätete (nt nuppude konfiguratsioon, klõpsamiskiirus ja kursorisuvandid) kohandamiseks kasutage Windows®-i hiireatribuute.

Hiireatribuutide avamiseks valige **Start > Seadmed ja printerid**. Seejärel paremklõpsake arvutikohast kirjet ja valige **Hiire sätted**.

Puuteplaadi kasutamine

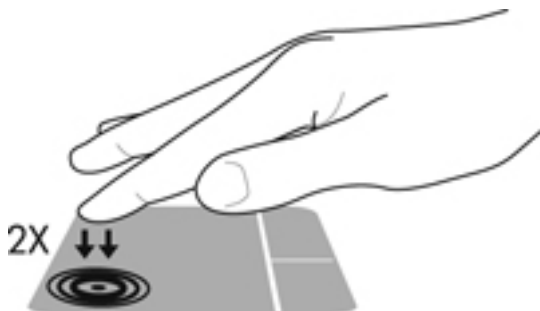
 MÄRKUS. Teie arvuti puuteplaat võib selles jaotises oleval pildil esitatust erineda. Üksikasjalikku teavet arvuti puuteplaadi kohta leiate peatükist [Arvuti tundmaõppimine lk 4](#).

Kursori liigutamiseks libistage üht sõrme puuteplaadil suunas, kuhu soovite kursorit liigutada. Kasutage puuteplaadi vasak- ja parempoolset nuppu samamoodi nagu välise hiire nuppe.

Puuteplaadi välja- või sisselülitamine

Puuteplaadi välja- või sisselülitamiseks koputage kiirelt kaks korda järjest puuteplaadi sisse- või väljalülitusnupul.

 MÄRKUS. Kui puuteplaat on sisse lülitatud, siis puuteplaadi märgutuli ei põle.

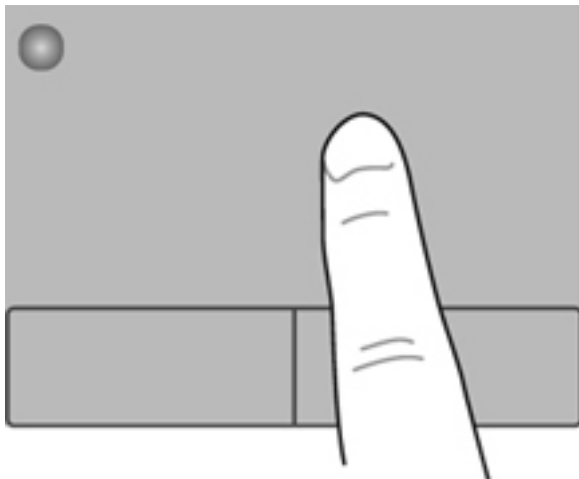

Puuteplaadi välja- või sisselülitamisel annavad puuteplaadi olekust märku puuteplaadi märgutuli ja ekraanil kuvatavad ikoonid. Järgmises tabelis on kirjeldatud ekraanil kuvatavaid puuteplaadiikoone.

Puuteplaadi märgutuli	Icoon	Kirjeldus
Kollane		Näitab, et puuteplaat on välja lülitatud.
Väljas		Näitab, et puuteplaat on sisse lülitatud.

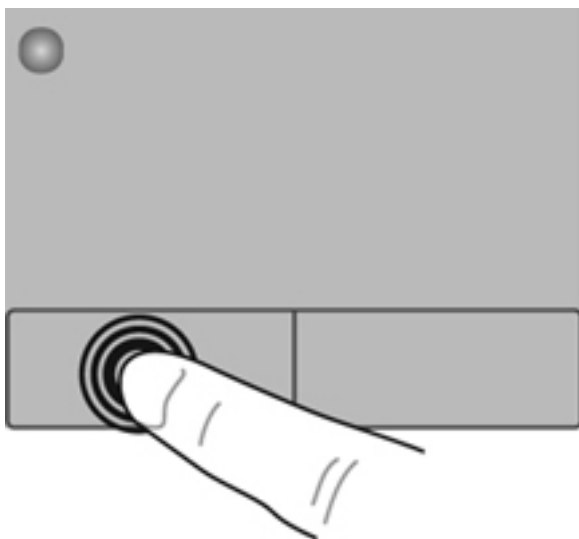
Navigeerimine

Kursori liigutamiseks libistage sõrme puuteplaadil suunas, kuhu soovite kursorit nihutada.

Valimine

Kasutage puuteplaadi vasak- ja parempoolset nuppu samamoodi nagu välise hiire vasak- ja parempoolset nuppu.

Puuteplaadižestide kasutamine

Puuteplaat toetab mitmesuguseid žeste. Puuteplaadižestide kasutamiseks asetage puuteplaadile korraga kaks sõrme.

MÄRKUS. Puuteplaadižestid pole mõnes programmis toetatud.

Mõne žesti demo kuvamiseks toimige järgmiselt.

1. Valige **Start > Juhtpaneel > Riistvara ja heli > Synaptics ClickPad**.
2. Klõpsake mõne žesti demo aktiveerimiseks asjakohast žesti.

Žestide sisse- või väljalülitamiseks toimige järgmiselt.

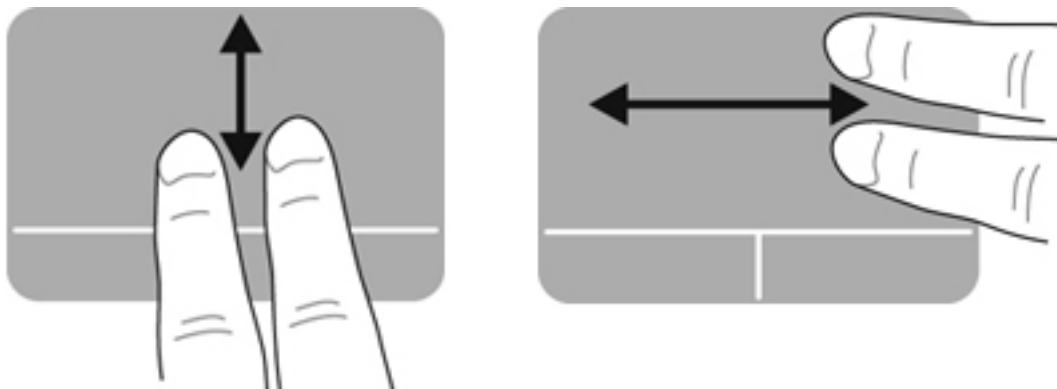
1. Valige **Start > Juhtpaneel > Riistvara ja heli > Synaptics ClickPad**.
2. Märkige selle žesti ruut, mille soovite sisse või välja lülitada.
3. Klõpsake nupul **Rakenda** ja seejärel **OK**.

Kerimine

Kerimist on mugav kasutada lehel või pildil üles-alla ja vasakule-paremale liikumiseks. Kerimiseks asetage kaks sõrme (nii et nende vahel oleks väike vahe) puuteplaadile ja seejärel lohistage neid üles, alla, vasakule või paremale.

 MÄRKUS. Kerimiskiirus sõltub sõrmede liigutamise kiirusest.

 MÄRKUS. Kahe sõrmega kerimine on tehases lubatud.

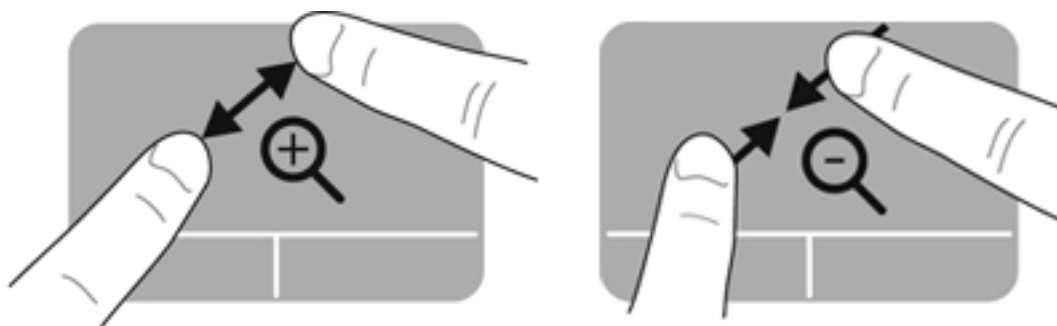

Kokkusurumine/suumimine

Kokkusurumine võimaldab kujutist ja teksti suurendada või vähendada.

- Suurendamiseks asetage kaks sõrme puuteplaadile ja nihutage neid teineteisest eemale.
- Vähendamiseks asetage kaks sõrme puuteplaadile ja nihutage neid teineteise poole.

 MÄRKUS. Kokkusurumine/suumimine on tehases lubatud.

Klaviatuuri kasutamine

Toiminguklahvide kasutamine

Toiminguklahv täidab sellele määratud funktsiooni. Klahvidel **f1–f12** kujutatud ikoonid tähistavad klahvide funktsioone.

Toiminguklahvi funktsiooni kasutamiseks vajutage ja hoidke klahvi all.

Toiminguklahvide funktsioon on tehases lubatud. Soovi korral saate toiminguklahvide funktsiooni keelata ja taastada standardsätteid. Standardsätete korral tuleb määratud funktsiooni tegemiseks vajutada klahvi **fn** ja asjakohast funktsiooniklahvi. Juhised leiate peatükist [Häälestusutiliidi Setup Utility \(BIOS\) kasutamine lk 58](#).

⚠ ETTEVAATUST. Olge häälestusutiliidis Setup Utility muudatuste tegemisel äärmiselt ettevaatlik. Vead võivad takistada arvuti korralikku tööd.

Ikoon	Klahv	Kirjeldus
	f1	Avab spikri ja toe rakenduse, mis sisaldab õppematerjale, teavet Windowsi ja arvuti kohta, vastuseid küsimustele ning arvuti värskendusvõimalusi. Spikri ja toe rakendus sisaldab ka automatiseeritud tõrkeotsinguriistu ja juurdepääsu klienditoele.
	f2	Vähendab järk-järgult ekraani heledust, kui hoiate klahvi all.
	f3	Suurendab järk-järgult ekraani heledust, kui hoiate klahvi all.
	f4	Vahetab ekraanikujutise kuvamiskohta süsteemiga ühendatud kuvamisseadmete vahel. Näiteks kui arvutiga on ühendatud monitor, lülitab selle klahvi vajutamine ekraanikujutise arvutiekraanilt monitori või samaaegselt nii arvutiekraani kui ka monitori.
	f5	Lülitab sisse või välja klaviatuuri taustvalgustuse. MÄRKUS. Klaviatuuri taustvalgustus lülitatakse tehases sisse. Aku kasutusaja pikendamiseks lülitage klaviatuuri taustvalgustus välja.
	f6	Esitab heli-CD eelmise loo või DVD või BD eelmise osa.
	f7	Esitab heli-CD loo või DVD või BD osa või peatab esituse või jätkab esitust.
	f8	Esitab heli-CD järgmise loo või DVD või BD järgmise osa.
	f9	Vähendab järk-järgult helitugevust, kui hoiate klahvi all.

Ikoon	Klahv	Kirjeldus
	f10	Suurendab järk-järgult helitugevust, kui hoiate klahvi all.
	f11	Vaigistab ja taastab heli kõlarites.
	f12	Lülitab traadita ühenduse funktsiooni sisse või välja. MÄRKUS. Traadita ühenduse kasutamiseks peab olema häälestatud traadita võrk.

Kiirklahvide kasutamine

Kiirklahv on klahvi **fn** ja klahvi **esc** kombinatsioon.

Kiirklahvi kasutamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Vajutage lühidalt klahvi **fn** ja seejärel lühidalt kiirklahvikombinatsiooni teist klahvi.

Funktsioon	Kiirklahv	Kirjeldus
Süsteemiteabe kuvamine	fn + esc	Kuvab teavet süsteemi riistvarakomponentide kohta ja süsteemi BIOS-i versiooninumbri.

5 Multimeediumi- ja muud funktsioonid

Arvuti sisaldab järgmist:

- Kaks sisseehitatud valjuhääldit
- Üks sisseehitatud mikrofon
- Sisseehitatud veebikaamera
- Eelinstallitud multimeediumitarkvara
- Multimeediumiklahvid

Meediumitoimingute juhtelementide kasutamine

Arvutil on meediumitoiminguklahvid meediumifailide esitamiseks, peatamiseks, edasi- ja tagasikerimiseks. Lisateavet meediumitoimingute juhtelementide kohta leiate jaotisest [Toiminguklahvide kasutamine lk 27](#).

Heli

Arvuti pakub mitut heliga seotud võimalust:

- muusika esitamine,
- heli salvestamine,
- muusika allalaadimine Internetist,
- multimeediumiesitluste loomine,
- heli ja piltide edastamine kiirsõnumsideprogrammide kaudu,
- raadiosaadete voogesitusena kuulamine,
- heli-CD-de loomine (kõrvetamine) optilise draivi (eraldi ostetav) abil.

Helitugevuse reguleerimine

Helitugevust saate reguleerida helitugevusklahvide abil. Lisateavet leiate jaotisest [Toiminguklahvide kasutamine lk 27](#).

 HOIATUS! Enda vigastamise ohu vähendamiseks reguleerige enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate dokumendist *Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkused*.

 MÄRKUS. Helitugevust saab reguleerida ka operatsioonisüsteemi ja mõne programmi kaudu.

Arvuti helifunktsioonide kontrollimine

 MÄRKUS. Parimate salvestustulemuste saavutamiseks rääkige otse mikrofoni ja salvestage heli kohas, kus pole taustamüra.

Arvuti helifunktsioonide kontrollimiseks toimige järgmiselt.

1. Valige **Start > Juhtpaneel > Riistvara ja heli > Heli**.
2. Kui heliaken avaneb, klõpsake sakk **Helid**. Valige jaotises Programmisündmused mõni helisündmus, näiteks piiks või alarm, ja klõpsake nuppu **Testi**.

Seepeale peaksite valjuhäälditest või ühendatud kõrvaklappidest heli kuulma.

Arvuti helisalvestusfunktsioonide kontrollimiseks toimige järgmiselt.

1. Valige **Start > Kõik programmid > Tarvikud > Helisalvesti**.
2. Klõpsake üksust **Alusta salvestamist** ja rääkige mikrofoni. Salvestage fail töölauale.
3. Avage multimeediumirakendus ja esitage helifail.

Arvuti helisätete kontrollimiseks või muutmiseks valige **Start > Juhtpaneel > Riistvara ja heli > Heli**.

Intel Wireless Display (ainult valitud mudelitel)

Intel® Wireless Display võimaldab arvuti kuvatava sisu juhtmevaba esitamist teleri ekraanil. Juhtmevaba kuvaedastuse kasutamiseks on tarvis spetsiaalset muu tootja pakutavat teleriaadapterit (eraldi ostetav). Sisu, millele on rakendatud väljundikaitse (nt Blu-ray-kettal), ei saa Intel Wireless Display kaudu esitada. Teleriaadapteri kasutamise üksikasjad leiate tootja juhistest.

 MÄRKUS. Enne juhtmevaba esituse funktsiooni kasutamist veenduge, et arvutis on lubatud traadita ühendus.

 MÄRKUS. Intel Wireless Display ei toeta 3D-sisu esitamist välistel kuvamiseseadmetel.

Veebikaamera

Arvutil on sisseehitatud veebikaamera, mis asub ekraani kohal. Eelinstallitud tarkvara abil saate kasutada veebikaamerat fotode pildistamiseks ja videote salvestamiseks. Fotodest ja videotest saab enne salvestamist kuvada eelvaated.

Veebikaameratarkvara sisaldab järgmisi funktsioone:

- videote salvestamine ja jagamine,
- video voogesitus kiirsõnumsidetarkvaras,
- fotode pildistamine.

Veebikaamera kasutamiseks valige **Start > Kõik programmid > Communication and Chat** (Side ja vestlus) > **CyberLink YouCam**.

Veebikaamera kasutamise kohta lisateabe saamiseks valige **Start > Spikker ja tugi**.

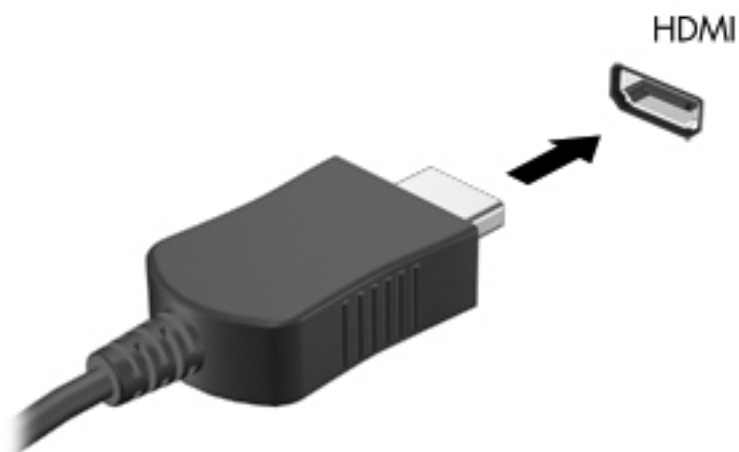
HDMI

HDMI-port (HDMI – kõrglahutusega multimeediumiliides) ühendab arvuti heli- või videolisaseadmega, nagu kõrglahutusvõimega teler või ühilduv digitaal- või helikomponent.

 MÄRKUS. Video- ja/või helisignaali edastamiseks HDMI-pordi kaudu on vaja HDMI-kaablit (eraldi ostetav).

Arvuti HDMI-pordi saab ühendada ühe HDMI-seadme. Arvuti ekraanil kuvatavat sisu saab kuvada samal ajal ka HDMI-seadmes.

1. Sisestage HDMI-kaabli üks ots arvuti HDMI-porti.

2. Ühendage kaabli teine ots videoseadmega ja vaadake seadme tootja juhistest lisateavet.

Heli konfigureerimine HDMI jaoks

HDMI-seadme tarvis heli konfigureerimiseks ühendage kõigepealt arvuti HDMI-pordiga heli- või videoseade, nagu kõrglahutusvõimega teler. Seejärel konfigureerige heli esitamise vaikeseadet järgmiselt.

1. Paremklõpsake tegumiriba paremas otsas asuval teatealal ikooni **Kõlarid** ja seejärel klõpsake käsku **Taasesitusseadmed**.
2. Klõpsake sakil **Taasesitus** üksust **Digitaalne väljund** või Digitaalse väljundi seade (HDMI).
3. Klõpsake üksust **Tee vaikesättteks** ja seejärel üksust **OK**.

Heli taastamiseks arvuti valjuhääldites toimige järgmiselt.

1. Paremklõpsake tegumiriba paremas otsas asuval teatealal ikooni **Kõlarid** ja seejärel klõpsake käsku **Taasesitusseadmed**.
2. Klõpsake sakil **Taasesitus** üksust **Kõlarid**.
3. Klõpsake üksust **Tee vaikesättteks** ja seejärel üksust **OK**.

6 Toitehaldus

Arvuti saab töötada nii akutoitel kui ka välisel vahelduvvoolutoitel. Kui arvuti töötab akutoitel ja selle laadimiseks pole vahelduvvoolutoiteallikat saadaval, on oluline aku laetust jälgida ja akut säästa. Arvuti toetab energiarežiime, mis haldavad arvuti energiakasutust ja säästmist, nii et saate leida tasakaalu jõudluse ning aku säästmise vahel.

NB! Ärge proovige tehases paigaldatud akut asendada.

Arvutil on sisemine laetav aku, mille võib asendada ainult volitatud teenusepakkuja. Aku oleku jälgimiseks või selle tuvastamiseks, kas aku ei hoia enam laengut, kasutage spikri ja toe rakenduses saadaolevat akukontrolli. Kui akukontroll tuvastab, et aku vajab asendamist, võtke ühendust klienditoega.

Une- või talveunerežiimi käivitamine

Microsoft® Windows®-il on kaks energiasäästurežiimi: une- ja talveunerežiim.

 MÄRKUS. Intel Rapid Start Technology (RST) on tehases lubatud. Intel RST lubab unerežiimi ainult siis, kui see teadlikult valitakse (kui RST on häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) keelatud). Talveunerežiim aga käivitatakse automaatselt, kui arvutit (akutoitel või välistoitel töötades) teatud aja jooksul ei kasutata või kui aku jõuab laetuse kriitilisele tasemele.

Unerežiimi käivitamisel tühjendatakse ekraan ja töö salvestatakse mällu, mis võimaldab unerežiimist väljuda kiiremini kui talveunerežiimist. Kui arvuti on unerežiimis pikema aja vältel või kui aku jõuab unerežiimi kestel laetuse kriitilisele tasemele, käivitab arvuti talveunerežiimi.

Talveunerežiimi käivitamisel (kui Intel RST on häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) keelatud) salvestatakse töö kõvakettale talveunefaili ja arvuti lülitub välja.

 ETTEVAATUST. Võimaliku heli- ja videokvaliteedi halvenemise või heli või video esitusfunktsionaalsuse või teabekao vältimiseks ärge käivitage ketta lugemisel või sellele kirjutamisel või välise optilise draivi kasutamisel unerežiimi (või talveunerežiimi, kui Intel RST on keelatud).

 MÄRKUS. Sel ajal kui arvuti on une- või talveunerežiimis, pole võimalik luua mitte mingit tüüpi võrguühendust ega teha mis tahes arvutitoiminguid.

Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine

Süsteem on tehases häälestatud käivitama unerežiimi, kui arvutit (akutoitel või välistoitel töötades) teatud aja jooksul ei kasutata.

Toitesätteid ja ajalõppe saab muuta Windowsi juhtpaneeli kaudu saadaolevate toitesuvandite abil.

Kui arvuti on sisse lülitatud, on unerežiimi käivitamiseks järgmised võimalused.

- Vajutage korraks toitenuppu.
- Sulgege ekraan.
- Klõpsake nuppu **Start**, noolt sulgemisnupu kõrval ja seejärel käsku **Unerežiim**.

Unerežiimist väljumiseks toimige järgmiselt.

- Vajutage korraks toitenuppu.
- Kui ekraan on suletud, avage see.
- Vajutage klaviatuuril mõnd klahvi.
- Koputage puuteplaati või libistage sellest sõrmega üle.

Kui arvuti väljub unerežiimist, süttivad toite märgutuled ning ekraanil kuvatakse kuva poolelioleva tööga.

 MÄRKUS. Kui olete määranud ärkamisel parooli nõudmise, tuleb teil selle kuva ekraanile saamiseks sisestada Windowsi parool.

Talveunerežiimi käivitamine ja sellest väljumine

Intel Rapid Start Technology (RST) on tehases lubatud. Intel RST lubab unerežiimi ainult siis, kui see teadlikult valitakse (kui RST on häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) keelatud). Talveunerežiim aga

käivitatakse automaatselt, kui arvutit (akutoitel või välistoitel töötades) teatud aja jooksul ei kasutata või kui aku jõuab laetuse kriitilisele tasemele.

Toitesätteid ja ajalõppe saab muuta Windowsi juhtpaneeli kaudu.

Talveunerežiimi käivitamiseks (kui Intel RST on keelatud) klõpsake nuppu **Start**, noolt sulgemisnupu kõrval ja seejärel käsku **Talveunerežiim**.

Talveunerežiimist väljumiseks vajutage korraks toitenuppu.

Toite märgutuled süttivad ja ekraanile ilmub teie töö kohas, kus pooleli jäite.

 MÄRKUS. Kui olete määranud ärkamisel parooli nõudmise, tuleb teil oma töö ekraanile saamiseks sisestada Windowsi parool.

Ärkamisel parooli nõudmise määramine

Kui soovite häälestada arvuti une- või talveunerežiimist väljudes parooli küsima, toimige järgmiselt.

1. Valige **Start > Juhtpaneel > Süsteem ja turve > Energiarežiimi suvandid**.
2. Klõpsake vasakul paanil üksust **Nõua ärkamisel parooli**.
3. Klõpsake üksust **Muuda sätteid, mis ei ole hetkel kättesaadavad**.
4. Klõpsake üksust **Nõua parooli (soovitatav)**.

 MÄRKUS. Kui teil on vaja luua kasutajakonto parool või muuta praegust parooli, klõpsake üksust **Kasutajakonto parooli kehtestamine või muutmine** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid. Kui teil pole vaja parooli luua ega muuta, jätkake toimingust 5.

5. Klõpsake üksust **Salvesta muudatused**.

Toitemõõdiku kasutamine

Toitemõõdik asub tegumiriba paremas servas teavitusalal. Toitemõõdiku abil pääsete kiiresti juurde toitesätetele ja saate vaadata allesjäänud laetuse taset.

- Allesjäänud laetuse taseme protsendi ja praeguse energiarežiimi kuvamiseks osutage kursoriga energiamõõdiku ikoonile.
- Toitesuvandite avamiseks või energiarežiimi vahetamiseks klõpsake toitemõõdiku ikooni ja valige loendist soovitud üksus.

Toitemõõdiku eri ikoonid näitavad, kas arvuti töötab aku- või välistoitel. Kui aku on jõudnud laetuse madalale või kriitilisele tasemele, kuvatakse ikooniga koos ka teade.

Energiarežiimi valimine

Energiarežiim haldab arvuti energiakasutust ning aitab säästa energiat ja suurendada jõudlust.

Saadaval on järgmised energiarežiimid:

- **HP soovitatav** – tasakaalustab automaatselt jõudluse energia tarbimisega.
- **Energiasäästja** – säästab süsteemi jõudluse ja ekraani heleduse vähendamisega energiat.
- **Suur jõudlus** – soosib jõudlust, ent võib tarbida rohkem energiat

Soovi korral saate luua ise energiarežiimi ja selle oma arvutikasutusviiside järgi kohandada.

Energiarežiimi valimiseks või isikliku režiimi loomiseks saate kasutada utiliiti HP Power Manager (ainult teatud mudelitel) ja Windowsi juhtpaneeli.

HP Power Manageri käivitamiseks valige **Start > Juhtpaneel > Riistvara ja heli > HP Power Manager**.

Juhtpaneeli kaudu toitesuvandite avamiseks valige **Start > Juhtpaneel > Süsteem ja turve > Energiarežiimi suvandid** ning seejärel valige loendist soovitud režiim.

Arvuti kasutamine akutoitel

Kui arvutis on laetud aku ja arvuti pole ühendatud välistoitega, töötab arvuti akutoitel. Kui arvutis on laetud aku ning arvutist lahutatakse vahelduvvooluadapter, lülitub arvuti automaatselt akutoitele ja ekraani heledus väheneb aku säästmiseks. Kui arvuti on välja lülitatud ja välisest laetust lahutatud, tühjeneb arvutis olev aku tasapisi.

Aku kasutusaeg võib olenevalt toitehaldussätetest, arvutis töötavatest programmidest, ekraani heledusest, arvutiga ühendatud välisseadmetest ja muudest teguritest erineda.

Teabe otsimine aku kohta

Spikri ja toe rakenduses on aku jaoks saadaval järgmine teave ja tööriistad:

- akukontrolli tööriist aku jõudluse kontrollimiseks;
- teave aku kalibreerimise, toitehalduse ning õige hoolduse ja hoiustamise kohta, et pikendada aku kasutusaega;
- teave akutüüpide, spetsifikatsiooni, kasutusigade ja mahtuvuste kohta.

Akuteabe kuvamiseks valige **Start > Spikker ja tugi > Teave > Energiarežiimid: korduma kippuvad küsimused**.

Akutoite säästmine

Näpunäited akutoite säästmiseks ja aku kasutusaja pikendamiseks:

- Vähendage ekraani heledust.
- Valige toitesuvandites režiim **Energiasäästja**.
- Lülitage välja traadita ühenduse seadmed, kui te neid ei kasuta.
- Lahutage välisseadmed, mida te ei kasuta ja mis ei ole ühendatud välisest toitega, näiteks USB-porti ühendatud väline kõvaketas.
- Peatage, keelake või eemaldage kõik välised meediumikaardid, mida te ei kasuta.
- Kui lõpetate arvutiga töötamise, käivitage une- või talveunerežiim (kui Intel RST on häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) keelatud) või lülitage seade välja.

Laetuse madala taseme tuvastamine

Kui aku, olles arvuti ainus toiteallikas, jõuab laetuse madalale või kriitilisele tasemele, võib toimuda järgmine.

- Vahelduvvooluadapteri/aku märgutuli näitab aku laetuse madalat või kriitilist taset.

– või –

- Toitemõddik teavitusalal kuvab teatise aku laetuse madala või kriitilise taseme kohta.

MÄRKUS. Lisateavet toitemõddiku kohta leiate jaotisest „Toitemõddiku kasutamine”.

Aku laetuse kriitilisel tasemel toimib arvuti järgmiselt.

 MÄRKUS. Intel Rapid Start Technology (RST) on tehases lubatud. Intel RST lubab unerežiimi ainult siis, kui see teadlikult valitakse (kui RST on häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) keelatud). Talveunerežiim aga käivitatakse automaatselt, kui arvutit (akutoitel või välistoitel töötades) teatud aja jooksul ei kasutata või kui aku jõuab laetuse kriitilisele tasemele.

- Kui talveunerežiim on lubatud ja arvuti töötab või on unerežiimis, käivitab arvuti talveunerežiimi.
- Kui talveunerežiim ei ole lubatud ja arvuti on sisse lülitatud või unerežiimis, jääb arvuti korraks unerežiimi ja lülitub seejärel välja ning kõik salvestamata andmed lähevad kaotsi.

Laetuse madala taseme lahendamine

Laetuse madala taseme lahendamine, kui välistoide on saadaval

- Ühendage vahelduvvooluadapter.
- Ühendage dokkimis- või laiendusseade.
- Ühendage HP-lt tarvikuna ostetud toiteadapter.

Laetuse madala taseme lahendamine, kui mitte ühtegi toiteallikat pole saadaval

- Käivitage talveunerežiim.

 MÄRKUS. Intel Rapid Start Technology (RST) on tehases lubatud. Intel RST lubab unerežiimi ainult siis, kui see teadlikult valitakse (kui RST on häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) keelatud). Talveunerežiim aga käivitatakse automaatselt, kui arvutit (akutoitel või välistoitel töötades) teatud aja jooksul ei kasutata või kui aku jõuab laetuse kriitilisele tasemele.

- Salvestage oma töö ja lülitage arvuti välja.

Laetuse madala taseme lahendamine, kui arvuti ei saa talveunerežiimist väljuda

 MÄRKUS. Intel Rapid Start Technology (RST) on tehases lubatud. Intel RST lubab unerežiimi ainult siis, kui see teadlikult valitakse (kui RST on häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) keelatud). Talveunerežiim aga käivitatakse automaatselt, kui arvutit (akutoitel või välistoitel töötades) teatud aja jooksul ei kasutata või kui aku jõuab laetuse kriitilisele tasemele.

Kui arvutil ei ole talveunerežiimist väljumiseks piisavalt toidet, tehke järgmist.

1. Ühendage vahelduvvooluadapter arvuti ja välistoitega.
2. Vajutage talveunerežiimist väljumiseks toitenuppu.

Arvuti kasutamine välisel vahelduvvoolutoitel

Teavet arvuti vahelduvvoolutoitega ühendamise kohta leiate arvutiga kaasas olevalt teabelehel *Häälestusjuhised*.

Kui arvuti on ühendatud heakskiidu saanud vahelduvvooluadapteri kaudu välise vahelduvvoolutoitega või dokkimis- või laiendusseadmega, ei kasuta arvuti akut.

 HOIATUS! Võimalike ohtude vähendamiseks kasutage ainult arvutiga kaasas olevat vahelduvvooluadapterit, HP asendusadapterit või ühilduvat HP esindusest ostetud vahelduvvooluadapterit.

Ühendage arvuti välise vahelduvvoolutoitega järgmistes olukordades:

 HOIATUS! Ärge laadige akut, kui viibite lennuki pardal.

- aku laadimisel või kalibreerimisel,
- süsteemi tarkvara installimisel või muutmisel,
- teabe kirjutamisel kettale välise optilise draivi (eraldi ostetav) abil,
- andmete varundamisel või taastamisel.

Kui ühendate arvuti välise vahelduvvoolutoitega, toimub järgmine:

- aku hakkab laadima,
- ekraani heledus suureneb,
- toitemõõdiku ikoon teavitusalal muudab ilmet.

Arvuti välisest vahelduvvoolutoitest lahutamisel toimub järgmine:

- Kui lahutate arvuti välisest vahelduvvoolutoitest, toimub järgmine:
- ekraani heledus väheneb automaatselt aku säästmiseks.

Vahelduvvooluadapteri tõrkeotsing

Kui vooluvõrku ühendatud arvutil ilmneb mõni järgmistest sümptomitest, võtke ühendust klienditoega:

- arvuti ei lülitu sisse,
- ekraan ei lülitu sisse,
- toite märgutuled ei põle.

Vahelduvvooluadapteri kontrollimiseks toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti välja.
2. Ühendage vahelduvvooluadapter arvutiga ja vahelduvvooluvõrgu pistikupesaga.
3. Lülitage arvuti sisse.
 - Kui toite märgutuled *süttivad*, töötab vahelduvvooluadapter korralikult.
 - Kui toite märgutuled *ei sütti*, kontrollige, kas vahelduvvooluadapter on arvutiga ja vahelduvvooluvõrgu pistikupesaga korralikult ühendatud.
 - Kui ühendused on korras ja märgutuled ikka *ei sütti*, ei tööta vahelduvvooluadapter korralikult ning see tuleb välja vahetada.

Uue vahelduvvooluadapteri hankimise kohta teabe saamiseks võtke ühendust klienditoega.

HP CoolSense

HP CoolSense tuvastab automaatselt, kui arvuti ei ole paigal ning reguleerib jõudluse ja ventilaatorisätteid, et hoida arvuti pinda mugaval temperatuuril.

Kui HP CoolSense on väljas, ei tuvastata arvuti asendit ning säilitatakse tehases määratud jõudluse ja ventilaatori vaikesätteid. Selle tulemusena võib pinna temperatuur olla kõrgem kui sisselülitatud HP CoolSense'iga.

CoolSense'i välja või sisselülitamiseks toimige järgmiselt.

1. Valige **Start > Juhtpaneel > Riistvara ja heli > HP CoolSense**.
2. Valige **Sees** või **Väljas**.

Tarkvara sisu värskendamine

Kui arvuti on unerežiimis, toob Intel® Smart Connect Technology arvuti aeg-ajalt unerežiimist välja. Seejärel värskendab Smart Connect teatud avatud rakenduste sisu ja käivitab taas unerežiimi. Selle tulemusena on teie töö pärast arvuti unerežiimist väljutamist kohe saadaval. Teil ei tule oodata, kuni värskendused alla laaditakse ja installitakse.

- ▲ Intel Smart Connecti avamiseks, et see keelata või selle sätteid reguleerida, valige **Start > Kõik programmid > Intel > Intel Smart Connect Technology**.

Lisateavet ja toetatud rakenduste loendi leiate tarkvaraspikrist.

Arvuti väljalülitamine

 ETTEVAATUST. Arvuti väljalülitamisel lähevad salvestamata andmed kaotsi.

Käsk Sule arvuti suleb kõik programmid ja operatsioonisüsteemi, seejärel lülitab välja ekraani ja arvuti.

Lülitage arvuti välja järgmistes olukordades.

- Soovite ühendada välise riistvaraseadme, mida ei saa ühendada USB- või videoporti.
- Arvuti ei kasutata pikema aja vältel ning see lahutatakse välistoitest.

Olgugi et arvuti saab sulgeda ka toitenupust, on siiski soovitatav kasutada Windowsi käsku Sule arvuti.

 MÄRKUS. Kui arvuti on une- või talveunerežiimis, tuleb sellest väljuda, enne kui arvuti sulgeda saab.

1. Salvestage oma töö ja sulgege kõik avatud programmid.
2. Valige **Start > Sule arvuti**.

Kui arvuti ei reageeri ja kirjeldatud sulgemistoiminguid ei ole võimalik kasutada, proovige järgmisi hädasulgemistoiminguid esitatud järjekorras.

- Vajutage kiirklahvi **ctrl + alt + delete** ja klõpsake ekraanil nuppu **Sule arvuti**.
- Vajutage ja hoidke vähemalt 5 sekundit all toitenuppu.
- Lahutage arvuti välistoitest.

7 Väliskaardid ja -seadmed

Digitaalandmekandja pessa sisestatavate kaartide kasutamine

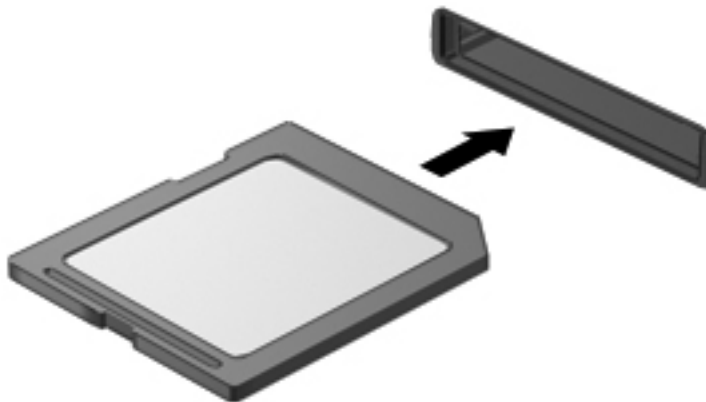
Digitaalkaardid pakuvad turvalist andmesalvestuse ja mugavat andmete ühiskasutuse võimalust. Neid kaarte kasutatakse tihti digitaalandmekandjaga kaamerates ja PDA-des ning teiste arvutitega töötades.

Teavet selle kohta, milliseid digitaalkaardivorminguid arvuti toetab, leiate jaotisest [Vasak külg lk 9](#).

Digitaalkaardi sisestamine

⚠ ETTEVAATUST. Digitaalkaardi ühenduselementide vigastamise vältimiseks ärge kasutage digitaalkaardi sisestamisel liigset jõudu.

1. Hoidke kaarti nii, et silt on pealpool ja ühenduselemendid arvuti suunas.
2. Sisestage kaart digitaalandmekandja pessa ning lükake, kuni kaart on kindlalt paigas.

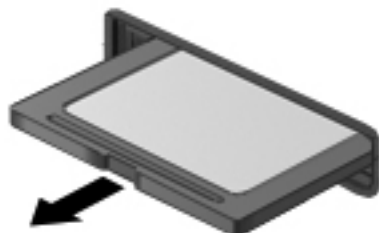

Kui seade on tuvastatud, kostab sellest teavitav heli ja võidakse kuvada suvandite menüü.

Digitaalkaardi eemaldamine

⚠ ETTEVAATUST. Teabekao või süsteemi hangumise vältimiseks kasutage digitaalkaardi turvaliseks eemaldamiseks järgmisi toiminguid.

1. Salvestage oma teave ja sulgege kõik digitaalkaardiga seotud programmid.
2. Klõpsake tegumiriba paremas servas teavitusalal riistvara eemaldamise ikooni. Seejärel järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
3. Eemaldage kaart pesast.

📝 MÄRKUS. Kui kaart väljapoole ei tule, tõmmake see pesast välja.

USB-seadme kasutamine

USB-liides (Universal Serial Bus) on riistvaraliides, mille abil saab ühendada välisseadmeid, nagu USB-klaviatuur, -hiir, -draiv, printer, skanner või jaotur.

Mõne USB-seadme jaoks on tarvis tugitarkvara, mis on tavaliselt seadmega kaasas. Lisateavet seadme tarkvara kohta leiate selle tootja juhistest. Need juhised võivad olla tarkvaraga kaasas, kettal või tootja veebisaidil.

Arvutil on üks USB spetsifikatsiooni 2.0 ja üks USB spetsifikatsiooni 3.0 toetav port.

📝 MÄRKUS. Arvutil on üks USB spetsifikatsiooni 3.0 toetav port, millega saab ühendada USB spetsifikatsiooni 3.0 kasutavaid seadmeid ja mis võimaldavad USB-ühenduse täiustatud jõudlust. USB 3.0 pordid ühilduvad ka USB spetsifikatsioone 1.0 ja 2.0 kasutavate seadmetega.

Arvuti jaoks saadaolevate USB-portide arvu saab suurendada dokkimisseadme ja USB-jaoturi abil.

USB-seadme ühendamine

⚠ ETTEVAATUST. USB-pistmiku vigastamise vältimiseks ärge kasutage USB-seadme ühendamisel liigset jõudu.

▲ Ühendage seadme USB-kaabel USB-port.

📝 MÄRKUS. USB-port arvutil võib selles jaotises oleval pildil esitatust pisut erineda.

Kui seade on tuvastatud, kostab sellest teavitav heli.

📝 MÄRKUS. USB-seadme esmakordsel ühendamisel kuvatakse teavitusalal teade selle kohta, et arvuti tuvastas seadme.

USB-seadme eemaldamine

⚠ ETTEVAATUST. USB-pistmiku vigastamise vältimiseks ärge eemaldage USB-seadet kaablist tõmmates.

ETTEVAATUST. Teabekao või süsteemi hangumise riski vähendamiseks kasutage USB-seadme turvaliseks eemaldamiseks järgmisi toiminguid.

1. USB-seadme eemaldamiseks salvestage oma teave ja sulgege kõik seadmega seotud programmid.
2. Klõpsake tegumiriba paremas servas teavitusalal riistvara eemaldamise ikooni ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
3. Eemaldage seade.

Välisseadmete kasutamine

 MÄRKUS. Lisateavet vajaliku tarkvara ja draiverite või kasutatava arvutipordi kohta leiate tootja juhistest.

Välisseadme ühendamiseks arvutiga toimige järgmiselt.

 ETTEVAATUST. Seadmete vigastamise vältimiseks toitega seadme ühendamisel veenduge, et seade on välja lülitatud ja vahelduvvoolutoite juhe lahutatud.

1. Ühendage seade arvutiga.
2. Toitega seadme ühendamisel ühendage seadme toitejuhe maandatud vahelduvvooluvõrgu pistikupessa.
3. Lülitage seade sisse.

Toiteta välisseadme lahutamiseks lülitage seade välja ja seejärel eraldage arvutist. Toitega seadme lahutamiseks lülitage seade välja, eemaldage see arvuti küljest ja seejärel eraldage vahelduvvoolutoite juhe.

Välisdraivide kasutamine

Välised irddraivid avardavad teabe salvestamise ja kasutamise võimalusi. Näiteks saab arvuti USB-porti ühendada USB-draivi.

USB-draivid võivad olla järgmist tüüpi:

- 1,44-megabaidine disketidraiv,
- kõvakettamoodul (adapteriga kõvaketas),
- väline optiline draiv (CD, DVD ja Blu-ray) (eraldi ostetav),
- MultiBay-seade.

8 Draivid

Draivide käsitsemine

 ETTEVAATUST. Draivid on õrnad arvutikomponendid ja neid tuleb käsitseda ettevaatlikult. Enne välisdraivide käsitsemist lugege järgmisi soovitusi. Lisasoovitused on esitatud nendega seotud toimingute juures.

 MÄRKUS. Selles juhendis viidatakse terminiga „kõvaketas” pooljuhtdraivile (SSD).

Järgige järgmisi ettevaatusabinõusid.

- Enne välise kõvakettaga ühendatud arvuti liigutamist käivitage unerežiim ja oodake, kuni ekraan tühjeneb, või ühendage väline kõvaketas õigesti lahti.
- Ärge tippige klaviatuuril ega liigutage arvutit sel ajal, kui väline optiline draiv (eraldi ostetav) kettale kirjutab. Kirjutamistoiming on tundlik vibratsiooni suhtes.
- Kui aku on ainus toiteallikas, veenduge enne andmekandjale kirjutamist, et aku on piisavalt laetud.
- Vältige draivi sattumist äärmusliku temperatuuri või niiskuse kätte.
- Vältige draivi kokkupuudet vedelikega. Ärge pihustage draivile puhastusaineid.
- Enne draivi transportimist, hoiulepanekut või reisile kaasavõtmist eemaldage sellest andmekandja.
- Vältige draivi sattumist magnetvälja mõjualasse. Magnetväljaga turvaseadmed on näiteks lennujaamade turvakontrolliväravad ja metallidetektorid. Lennujaama konveierlindid ja muud turvaseadmed, millega kontrollitakse käsipagasit, kasutavad magnetvälja asemel röntgenkiiri ja need ei kahjusta draive.

9 Arvuti ja teabe turvalisuse tagamine

Teie teabe konfidentsiaalsuse, tervikluse ja kättesaadavuse tagamiseks tuleb seda mitmesuguste arvutiturbemeetmete abil kaitsta. Standardsed turbelahendused, mida pakub operatsioonisüsteem Windows®, HP rakendused, Windowsist sõltumatu häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) ning muude tootjate tarkvara, võivad aidata kaitsta arvutit mitmesuguste ohtude (nt viirused, ussid ja muud tüüpi ründevara) eest.

NB! Mõni loetletud turbefunktsioonidest ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Oht	Turvafunktsioon
Arvuti volitamata kasutamine	• Sisselülitusparool
Arutiviirused	Viirusetõrjetarkvara
Volitamata juurdepääs andmetele	Tulemüritarkvara
Volitamata juurdepääs häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) sätetele ja süsteemi muule identifitseerimisteabele	Halduriparool
Kestvad või tulevikuohud	Tarkvaravärskendused
Volitamata juurdepääs Windowsi kasutajakontole	Kasutajaparool

Turbetarkvara asukoht (ainult teatud mudelitel)

HP Security Assistanti kaudu pääsete kiirelt juurde ülesannete põhjal kategoriseeritud turberakenduste kogule. Selle asemel et igat rakendust menüü Start või juhtpaneeli kaudu ostida, pääsete HP Security Assistanti abil juurde järgmisi turbeülesandeid täitvatele rakendustele:

- Interneti-turbe ja viirusetõrjelahenduse häälestamine;
- failide varundamine ja taastamine;
- paroolide, kasutajakontode ja vanemliku järelevalve haldamine;
- arvuti hooldamine ning HP ja Windowsi värskenduste installimine.

HP Security Assistanti avamiseks valige **Start > Kõik programmid > Turvalisus ja kaitse > HP Security Assistant**.

Paroolide kasutamine

Parool on märgijada, mis valitakse arvutiteabe kaitseks ja võrgutoimingute turvalisemaks muutmiseks. Määrata saab mitut tüüpi parooli. Näiteks palutakse arvuti alghäälestusel määrata arvuti kaitseks kasutajaparool. Parooli saab määrata Windowsis ja arvutisse eelinstallitud HP häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS).

Soovi korral võite kasutada sama parooli nii häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) kui ka Windowsi turbefunktsiooni puhul.

Juhinduge paroolide loomisel ja salvestamisel järgmistest soovistest.

- Arvutile juurdepääsu kaotamise riski vähendamiseks märkige kõik paroolid üles ja hoidke neid turvalises kohas arvutist eraldi. Ärge hoidke parooli arvutis failis.
- Järgige paroolide loomisel programmi asjakohaseid nõudeid.
- Muutke parooli vähemalt iga kolme kuu järel.
- Ideaalne parool on pikk ning sisaldab tähti, kirjavahemärke, sümboleid ja numbreid.
- Enne kui arvuti hooldusse saadate, varundage failid, kustutage konfidentsiaalsed failid ning eemaldage kõik paroolisätted.

Windowsi paroolide (nt ekraanisäästjaparool) kohta lisateabe saamiseks valige **Start > Spikker ja tugi**.

Windowsi paroolide määramine

Parool	Funktsioon
Kasutajaparool	Kaitseb Windowsi kasutajakontot volitamata juurdepääsu eest. See parool tuleb sisestada ka une- või talveunerežiimist väljumisel.
Halduriparool	Kaitseb haldurikontot volitamata juurdepääsu eest.

MÄRKUS. Seda parooli ei saa kasutada juurdepääsuks häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) sisule.

Paroolide määramine häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS)

Parool	Funktsioon
Halduriparool (Administrator password)*	<ul style="list-style-type: none">• See parool tuleb sisestada iga kord, kui häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) sisenete.• Kui unustate halduriparooli, ei pääse te enam häälestusutiliidile Setup Utility (BIOS) juurde. <p>MÄRKUS. Halduriparooli saab kasutada sisselülitusparooli asemel.</p> <p>MÄRKUS. Häälestusutiliidi Setup Utility halduriparool pole sama mis Windowsi halduriparool ning selle määramisel, muutmisel või kustutamisel seda ei kuvata.</p> <p>MÄRKUS. Kui sisestate esimesel paroolinõudmisel, enne kui kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), sisselülitusparooli, tuleb juurdepääsuks häälestusutiliidile Setup Utility (BIOS) sisestada halduriparool.</p>
Sisselülitusparool (Power-on password)*	<ul style="list-style-type: none">• See parool tuleb sisestada igal arvuti käivitamisel või taaskäivitamisel või talveunerežiimist väljumisel.• Kui unustate sisselülitusparooli, ei saa te arvutit käivitada või taaskäivitada ega talveunerežiimist välja tuua. <p>MÄRKUS. Sisselülitusparooli asemel saab kasutada halduriparooli.</p> <p>MÄRKUS. Sisselülitusparooli määramisel, sisestamisel, muutmisel ja kustutamisel parooli ennast ei kuvata.</p>

Halduri- või sisselülitusparooli määramiseks, muutmiseks või kustutamiseks häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) toimige järgmiselt.

1. Avage arvutit käivitades või taaskäivitades häälestusutiliit Setup Utility (BIOS). Kui ekraani vasakus allnurgas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi **esc**.
2. Kasutage nooleklahve ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid. Kui kuvatakse käivitusmenüü, vajutage klahvi **f10**.
3. Valige nooleklahvide abil **Security** (Turve) ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Muudatused rakendatakse pärast arvuti taaskäivitamist.

Interneti-turbe tarkvara kasutamine

Kui kasutate arvutit e-posti lugemiseks või võrku või Interneti pääsemiseks, on see avatud arvutiviirustele, nuhkvarale ja muudele võrguohutudele. Arvuti kaitseks võib sellesse olla eelinstallitud viirusetõrjet ja tulemüüri sisaldava Interneti-turbe tarkvara prooviversioon. Hiljuti avastatud viiruste ja muude turvariskide vastu pideva kaitse tagamiseks tuleb viirusetõrjetarkvara hoida ajakohasena. Arvuti täieliku kaitse tagamiseks soovime turbetarkvara prooviversiooni täiendada või soetada omal valikul mõni muu tarkvara.

Viirusetõrjetarkvara kasutamine

Arvutiviirused võivad halvata programmide, utiliteetide või operatsioonisüsteemi töö või põhjustada nende töös tõrkeid. Viirusetõrjetarkvara suudab tuvastada enamiku viirusi, need hävitada ja enamikul juhtudel ka parandada nende tekitatud kahju.

Arvutiviiruste kohta lisateabe saamiseks tippige spikri ja toe rakenduse otsinguväljale [viirused](#).

Tulemüüritarkvara kasutamine

Tulemüürid on mõeldud süsteemile või võrgule volitamata juurde pääsemise takistamiseks. Tulemüür võib olla nii arvutisse ja/või võrku installitav tarkvara kui ka riist- ja tarkvarast koosnev lahendus.

Valida on kaht tüüpi tulemüüride vahel:

- hostipõhine tulemüür – programm, mis kaitseb vaid arvutit, kuhu see on installitud;
- võrgupõhine tulemüür – installitakse DSL- või kaabelmodemi ja koduvõrgu vahele, et kaitsta võrgu kõiki arvuteid.

Kui süsteemi on installitud tulemüür, jälgitakse kõiki süsteemi saadetavaid ja vastuvõetavaid andmeid ning võrreldakse neid kasutaja määratud turvakriteeriumidega. Andmed, mis neile kriteeriumidele ei vasta, blokeeritakse.

Tarkvaravärskenduste installimine

Arvutisse installitud HP, Microsoft Windowsi ja muude tootjate tarkvara tuleks turvaprobleemide lahendamiseks ning tarkvara jõudluse tõstmiseks regulaarselt värskendada.

Windowsi turbevärskenduste installimine

Pärast arvuti tehasest väljastamist võidi välja anda operatsioonisüsteemi ja muu tarkvara värskendusi. Microsoft® saadab kriitiliste värskenduste kohta teateid. Arvuti kaitsmiseks turvaaukude ja arvutiviiruste eest installige Microsofti kriitilised värskendused kohe, kui nende kohta teate saate.

Selle tagamiseks, et kõik saadaolevad värskendused arvutisse installitakse, toimige järgmiselt:

- Käivitage pärast arvuti häälestamist niipea kui võimalik Windowsi värskendusfunktsioon. Valige **Start > Kõik programmid > Windowsi värskendus**.
- Pärast seda kasutage Windowsi värskendusfunktsiooni iga kuu.
- Hankige Microsofti veebisaidilt ning spikri ja toe rakenduse värskenduste lingi abil Windowsi ja muude Microsofti programmide värskendused kohe, kui need saadaval on.

HP ja muude tootjate tarkvara värskenduste installimine

HP soovib arvutisse algselt installitud tarkvara ja draivereid regulaarselt värskendada. Uusimate versioonide allalaadimiseks avage veebiaadress <http://www.hp.com/support>. Soovi korral võite saidil tellida saadaolevate värskenduste kohta automaatsed teated.

Kui olete pärast arvuti soetamist installinud ka muude tootjate tarkvara, tuleb sedagi regulaarselt värskendada. Tarkvaratootjad loovad oma toodete tarvis tarkvaravärskendusi, et lahendada turvaprobleeme ja täiustada tarkvara funktsioone.

Traadita võrgu turvalisuse tagamine

Kui häälestate traadita võrku, lubage alati turbefunktsioonid. Lisateavet leiate peatüki „Võrgundus” jaotisest „WLAN-i kaitsmine”.

Tarkvararakenduste ja teabe varundamine

Tarkvararakenduste ja teabe kaitsmiseks viiruserünnakust või tarkvara- või riistvararikked tingitud pöördumatu kao või kahjustuse eest varundage neid regulaarselt. Lisateavet leiate peatükist „Varundus ja taaste”.

10 Varundus ja taaste

Arvuti sisaldab operatsioonisüsteemi ja HP tööriistu, mis aitavad kaitsta teavet ning seda vajaduse korral taastada.

Selles peatükis käsitletakse järgmisi teemasid.

- Taasteketaste komplekti või taastedraivi loomine (HP Recovery Manageri funktsioon)
- Süsteemi taastamine (taastesektsiooni, -ketaste või -draivi abil)
- Andmete varundamine
- Programmi või draiveri taastamine

Süsteemi taastamine

Kui arvuti kõvaketas läheb rikki, tuleb süsteemi algsätete taastamiseks kasutada taasteketaste komplekti või taastedraivi (väikmäludraiv). Ideaalis olete need HP Recovery Manageri abil pärast tarkvara alghäälestust juba loonud.

 MÄRKUS. Selles juhendis viidatakse terminiga „kõvaketas” pooljuhtdraivile (SSD).

Probleemide korral, mis ei ole seotud kõvakettarikkega, saate taastada süsteemi taasteketaste või -draivi kasutamise asemel HP taasteseksiooni abil. Taasteseksiooni olemasolu kontrollimiseks klõpsake nuppu **Start**, paremklõpsake käsku **Arvuti**, klõpsake käsku **Halda** ja seejärel üksust **Kettahaldus**. Kui taasteseksioon on olemas, on see draiviloendis esitatud.

 ETTEVAATUST. HP Recovery Manager (seksioon, kettad või väikmäludraiv) taastab ainult tehases eelinstallitud tarkvara. Tarkvara, mis polnud arvutiga kaasas, tuleb käsitsi uuesti installida.

Taastemediumide loomine

HP soovib luua taastekettad või -draivi, et saaksite kõvakettarikke korral (või mis tahes muul juhul, kui taasteseksiooni tööriistu taastamiseks kasutada ei saa) kindlasti arvuti algse oleku taastada. Looge need kettad või see draiv kohe pärast arvuti häälestamist.

 MÄRKUS. HP Recovery Manager võimaldab luua ainult ühe taasteketaste komplekti või ühe taastedraivi. Käsitsege neid taastevahendeid hoolikalt ja hoidke neid kindlas kohas.

 MÄRKUS. Taasteketaste loomiseks saate kasutada välist optilist draivi (eraldi ostetav) või ostke taastekettad HP veebisaidilt. Väline optiline draiv peab olema ühendatud arvuti USB-porti, mitte mõne välisseadme (nt jaotur) USB-porti.

Näpunäited.

- Teil läheb tarvis kvaliteetseid DVD-R-, DVD+R-, kahekihilisi (DL) DVD-R- või kahekihilisi (DL) DVD+R-kettaid.

 MÄRKUS. Korduvalt kirjutatavad kettad (nt CD-RW-, DVD±RW-, kahekihilised (DL) DVD±RW- ja BD-RE-kettad (korduvalt kirjutatavad Blu-ray-kettad)) ei ühildu HP Recovery Manageriga.

- Taasteketaste loomise ajal peab arvuti olema ühendatud vahelduvvoolutoitega.
- Ühe arvuti jaoks saab luua ainult ühe taasteketaste komplekti või ühe taastedraivi.

 MÄRKUS. Taasteketaste loomisel nummerdage kõik kettad enne välisesse optilisse draivi (eraldi ostetav) sisestamist.

- Vajaduse korral saate programmi sulgeda ka enne taasteketaste või -draivi loomise lõpetamist. Kui HP Recovery Manageri järgmine kord avate, palutakse teil taastemediumi loomist jätkata.

Taasteketaste komplekti või taastedraivi loomiseks toimige järgmiselt.

1. Valige **Start > Kõik programmid > Security and Protection** (Turve ja kaitse) > **HP Recovery Manager > HP Recovery Media Creation** (HP taasteandmekandja loomine).
2. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Süsteemi taastamine

HP Recovery Manager võimaldab arvuti parandamist ja selle algse oleku taastamist. HP Recovery Manager töötab taasteketastelt, taastedraivilt või kõvaketta taasteseksioonist.

MÄRKUS. Süsteem tuleb taastada arvuti kõvakettarikke korral või kui mõnda arvutiprobleemi ei õnnestu muul viisil lahendada. Süsteemitaastet tuleks kasutada arvutiprobleemide korral viimse abinõuna.

Pidage süsteemi taastamisel silmas järgmist.

- Taastada saab ainult eelnevalt varundatud süsteemi. HP soovib luua HP Recovery Manageri abil taastekettad või -draivi kohe pärast arvuti häälestamist.
- Windows sisaldab samuti parandusfunktsioone, nagu süsteemitaastefunktsioon. Kui te pole neid funktsioone veel proovinud, tehke seda enne HP Recovery Manageri süsteemi taastamiseks kasutamist.
- HP Recovery Manager taastab ainult tehases installitud tarkvara. Tarkvara, mis polnud arvutiga kaasas, tuleb kas tootja veebilehelt alla laadida või välise optilise draivi (eraldi ostetav) abil kettalt uuesti installida.

Taasteseksiooni kasutamine

Taasteseksiooni kasutamisel on võimalik varundada pilte, muusikat ja muid helifaile, videoid ja filme, salvestatud telesaateid, dokumente, arvutustabeleid ja esitlusi, e-kirju, veebilemmikuid ning sätteid.

Arvuti taasteseksiooni abil taastamiseks toimige järgmiselt.

1. Käivitage ühel järgmistest viisidest HP Recovery Manager.
 - Valige **Start > Kõik programmid > Security and Protection (Turve ja kaitse) > HP Recovery Manager > HP Recovery Manager**.
 - või –
 - Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see ja kui ekraani allservas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi **esc**. Kui kuvatakse teade „F11 (System Recovery)” (F11 (Süsteemitaaste)), vajutage klahvi **f11**.
2. Klõpsake taastehalduri **HP Recovery Manager** aknas üksust **System Recovery** (Süsteemitaaste).
3. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Taastamine taastemeediumide abil

1. Võimaluse korral varundage kõik isiklikud failid.
2. Sisestage välisesse optilisse draivi (eraldi ostetav) esimene taasteketas ja taaskäivitage arvuti.
– või –
Ühendage taastedraiv arvuti USB-porti ja taaskäivitage arvuti.

 MÄRKUS. Kui HP Recovery Manager arvuti taaskäivitamisel automaatselt ei avane, tuleb muuta bootimisjärjestust.

3. Vajutage süsteemi bootimise ajal klahvi **f9**.
4. Valige bootimisseadmeks väline optiline või väikmäludraiv.
5. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Arvuti bootimisjärjestuse muutmine

Bootimisjärjestuse muutmiseks taasteketaste kasutamise tarvis toimige järgmiselt.

1. Taaskäivitage arvuti.
2. Vajutage arvuti taaskäivitumisel klahvi **esc** ja seejärel buudisuvandite kuvamiseks klahvi **f9**.
3. Valige buudisuvandite aknas **Internal CD/DVD ROM Drive** (Sisemine CD-/DVD-ROM-draiv).

Bootimisjärjestuse muutmiseks taastedraivi kasutamise tarvis toimige järgmiselt.

1. Ühendage taastedraiv USB-porti
2. Taaskäivitage arvuti.
3. Vajutage arvuti taaskäivitumisel klahvi **esc** ja seejärel buudisuvandite kuvamiseks klahvi **f9**.
4. Valige buudisuvandite aknas väikmäludraiv.

Teabe varundamine ja taastamine

Failide varundamine ja uue tarkvara turvalises kohas hoidmine on väga tähtis. Kuna uut tarkvara ja andmefaile lisandub pidevalt, peaksite regulaarselt varundama.

See, kui suures ulatuses süsteemi taastada saab, sõltub sellest, kui värske on viimane varund.

 MÄRKUS. Varundatud sisu tuleb taastada juhul, kui arvutit on rünnanud viirus või kui ilmneb mõne olulisema süsteemikomponendi rike. Arvutiprobleemide lahendamiseks tuleks enne süsteemitaastet proovida varundatud sisu taastamist.

Teavet saab varundada välisele kõvakettale, võrgudraivi või ketastele. Varundage süsteemi järgmistel juhtudel:

- varukoopiaid on soovitatav luua regulaarselt;

NÄPUNÄIDE. Teabe korrapäraseks varundamiseks võite määrata meeldetuletused.

- enne arvuti remonti või taastamist;
- enne riist- või tarkvara lisamist või muutmist.

Näpunäited.

- Looge aeg-ajalt Windowsi süsteemitaastefunktsiooni abil taastepunkte ja kopeerige need välise optilise draivi (eraldi ostetav) abil optilisele kettale või välisele kõvakettale. Lisateavet süsteemi taastepunktide kasutamise kohta leiate jaotisest [Windowsi süsteemi taastepunktide kasutamine lk 57](#).
- Talletage isiklikke faile teegis Dokumendid ja tehke sellest aeg-ajalt varukoopia.
- Salvestage kohandatud akna-, tööriistariba- või menüüribasätted, tehes neist kuvatõmmised. Kuvatõmmised aitavad eelistuste uuesti määramisel säästa aega.

Kuvatõmmise tegemiseks toimige järgmiselt.

1. Avage soovitud üksus.
2. Kopeerige kuvatav ekraanikujutis:
ainult aktiivse akna kopeerimiseks vajutage kiirklahvi **alt + prt sc**;
kogu kuva kopeerimiseks vajutage klahvi **prt sc**.
3. Avage tekstitötlusrakenduses dokument ja valige **Edit (Redigeeri) > Paste (Kleebi)**. Kuvatõmmis lisatakse dokumenti.
4. Salvestage ja printige dokument.

Windowsi varundus- ja taastefunktsiooni kasutamine

Näpunäited.

- Enne varundamise alustamist veenduge, et arvuti on ühendatud vahelduvvoolutoitega.
- Jätke varundusprotsessi lõpuleviimiseks piisavalt aega. Olenevalt failide mahust võib see võtta üle tunni.

Varukoopia loomine.

1. Valige **Start > Juhtpaneel > Süsteem ja turve > Varundus ja taaste**.
2. Varukoopia ajastamiseks ja loomiseks järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

MÄRKUS. Windows® sisaldab arvuti turvalisuse parandamiseks kasutajakonto kontrolli funktsiooni. Teilt võidakse küsida luba või parooli selliste toimingute tegemisel nagu tarkvara installimine, utiliitide käitamine või Windowsi sätete muutmine. Lisateavet leiate spikri ja toe rakendusest.

Windowsi süsteemi taastepunktide kasutamine

Süsteemi taastepunkt võimaldab teil salvestada kindlal ajahetkel arvuti kõvaketta hetktõmmise ja anda sellele nime. Kui soovite hiljem süsteemis tehtud muudatusi tagasi võtta, saate naasta taastepunktis salvestatud olekusse.

 MÄRKUS. Süsteemi taastamine varem loodud taastepunktist ei mõjuta sellest taastepunktist hiljem salvestatud andmefaile ega koostatud e-kirju.

Failide ja sätete paremaks kaitsmiseks saate luua ka täiendavaid taastepunkte.

Millal taastepunkte luua?

- Enne tark- või riistvara lisamist või muutmist
- Korrapäraselt, isegi kui süsteem töötab optimaalselt

 MÄRKUS. Kui taastate taastepunkti abil süsteemi ja siis muudate meelt, saate taastamise tühistada.

Süsteemi taastepunkti loomine

1. Valige **Start > Juhtpaneel > Süsteem ja turve > Süsteem.**
2. Klõpsake vasaku paani üksusel **Süsteemikaitse.**
3. Klõpsake vahekaardil **Süsteemikaitse.**
4. Klõpsake nuppu **Loo** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Varasema kuupäeva ja kellaaja oleku taastamine

Arvuti optimaalse töötamise ajal loodud taastepunkti (möödunud kuupäeval ja kellaajal) tagasipöördumiseks toimige järgmiselt.

1. Valige **Start > Juhtpaneel > Süsteem ja turve > Süsteem.**
2. Klõpsake vasaku paani üksust **Süsteemikaitse.**
3. Klõpsake vahekaardil **Süsteemikaitse.**
4. Klõpsake üksusel **Süsteemitaaste.**
5. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

11 Häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) ja diagnostikutiliit System Diagnostics

Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) kasutamine

Häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) juhib süsteemi kõigi sisend- ja väljundseadmete (nt draivid, ekraan, klaviatuur, hiir, printer) vahelist suhtlust. Häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) sisaldab paigaldatud seadmete sätteid, arvuti käivitussätteid ning süsteemi- ja laiendmälu mahu sätteid.

MÄRKUS. Häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) muudatusi tehes olge väga ettevaatlik. Vead võivad takistada arvuti korralikku tööd.

Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) avamine

Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) avamiseks toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see ja kui ekraani allservas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi [esc](#).
2. Vajutage häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) avamiseks klahvi [f10](#).

Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) keele vahetamine

1. Avage häälestusutiliit Setup Utility (BIOS).
2. Valige nooleklahvide abil **System Configuration** (Süsteemi konfiguratsioon) > **Language** (Keel) ja vajutage sisestusklahvi [enter](#).
3. Valige nooleklahvide abil keel ja vajutage sisestusklahvi [enter](#).
4. Kui kuvatakse teie valitud keelega konfiguratsiooniviip, vajutage sisestusklahvi [enter](#).
5. Muudatuse salvestamiseks ja häälestusutiliidist Setup Utility (BIOS) väljumiseks valige nooleklahvide abil **Exit** (Välju) > **Exit Saving Changes** (Välju ja salvesta muudatused) ja vajutage sisestusklahvi [enter](#).

Muudatus rakendatakse kohe.

Navigeerimine ja valimine häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS)

Häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) navigeerimiseks ja valikute tegemiseks toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see ja kui ekraani allservas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi **esc**.
 - Menüü või menüü-üksuse valimiseks kasutage klahvi tab ja klaviatuuri nooleklahve ning vajutage sisestusklahvi **enter**.
 - Üles- või allapoole kerimiseks kasutage ülesnoole- või allanooleklahvi.
 - Avatud dialoogibokside sulgemiseks ja häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) põhivaatesse naasmiseks vajutage klahvi **esc** ja järgige ekraanil kuvavaid juhiseid.
2. Vajutage häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) avamiseks klahvi **f10**.

Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) menüüdest väljumiseks toimige järgmiselt.

- Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) menüüdest väljumiseks muudatusi salvestamata vajutage klahvi **esc** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

– või –

Valige nooleklahvide abil **Exit** (Välju) > **Exit Discarding Changes** (Välju muudatusi salvestamata) ja vajutage sisestusklahvi **enter**.

– või –

- Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) menüüdest väljumiseks vajutage klahvi **f10** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

– või –

Valige nooleklahvide abil **Exit** (Välju) > **Exit Saving Changes** (Välju ja salvesta muudatused) ja vajutage sisestusklahvi **enter**.

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

Süsteemiteabe kuvamine

1. Avage häälestusutiliit Setup Utility (BIOS).
2. Valige menüü **Main** (Põhimenüü). Kuvatakse süsteemiteave, nagu süsteemi kellaeg ja kuupäev, ning arvuti identifitseerimisteave.
3. Häälestusutiliidist Setup Utility (BIOS) väljumiseks sätteid muutmata valige nooleklahvide abil **Exit** (Välju) > **Exit Discarding Changes** (Välju muudatusi salvestamata) ja vajutage sisestusklahvi **enter**.

Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) tehasesätete taastamine

MÄRKUS. Vaikesätete taastamine ei muuda kõvakettarežiimi.

Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) kõigi sätete tehases määratud vaikeväärtuste taastamiseks toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see ja kui ekraani allservas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi **esc**.
2. Vajutage häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) avamiseks klahvi **f10**.
3. Valige nooleklahvide abil **Exit** (Välju) > **Load Setup Defaults** (Laadi vaikehäälestussätted). Vajutage sisestusklahvi **enter**.
4. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
5. Muudatuste salvestamiseks ja väljumiseks vajutage klahvi **f10** ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

– või –

Valige nooleklahvide abil **Exit** (Välju) > **Exit Saving Changes** (Välju ja salvesta muudatused) ja vajutage sisestusklahvi **enter**.

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

MÄRKUS. Vaikesätete taastamisel ei muudeta parooli- ega turvasätteid.

Väljumine häälestusutiliidist Setup Utility (BIOS)

- Häälestusutiliidist Setup Utility (BIOS) väljumiseks ja praeguse seansi muudatuste salvestamiseks toimige järgmiselt.

Kui häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) menüüd pole kuvatud, vajutage menüüvaatesse naasmiseks klahvi **esc**. Seejärel valige nooleklahvide abil **Exit** (Välju) > **Exit Saving Changes** (Välju ja salvesta muudatused) ja vajutage sisestusklahvi **enter**.

- Häälestusutiliidist Setup Utility (BIOS) väljumiseks praeguse seansi muudatusi salvestamata toimige järgmiselt.

Kui häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) menüüd pole kuvatud, vajutage menüüvaatesse naasmiseks klahvi **esc**. Seejärel valige nooleklahvide abil **Exit** (Välju) > **Exit Discarding Changes** (Välju muudatusi salvestamata) ja vajutage sisestusklahvi **enter**.

BIOS-i värskendamine

HP veebisaidil võivad olla saadaval BIOS-i värskendatud versioonid.

Enamik HP veebisaidil olevaid BIOS-i värskendusi on pakitud tihendatud failidesse, mida nimetatakse *SoftPaqideks*.

Mõni allalaaditav pakett sisaldab seletusfaili Readme.txt, milles on esitatud teave faili installimise ja tõrkeotsingu kohta.

BIOS-i versiooni tuvastamine

Et teada saada, kas saadaolevad BIOS-i värskendused sisaldavad arvutisse installitud BIOS-i versioonist uuemaid versioone, tuleb teha kindlaks praegu installitud BIOS-i versioon.

BIOS-i versiooniteabe (tuntud ka kui *ROM-i kuupäev* ja *süsteemi-BIOS*) kuvamiseks saab kasutada kiirklahvi **fn + esc** (kui olete juba Windowsi sisse loginud) ja häälestusutiliiti Setup Utility (BIOS).

1. Avage häälestusutiliit Setup Utility (BIOS).
2. Valige nooleklahvide abil menüü **Main** (Põhimenüü). Vajutage sisestusklahvi **enter**.
3. Häälestusutiliidist Setup Utility (BIOS) väljumiseks muudatusi salvestamata valige tabeldusklahvi ja nooleklahvide abil **Exit** (Välju) > **Exit Discarding Changes** (Välju muudatusi salvestamata) ja vajutage sisestusklahvi **enter**.

BIOS-i värskenduse allalaadimine

 ETTEVAATUST. Arvuti kahjustamise ja installi nurjumise riski vähendamiseks laadige alla ja installige BIOS-i värskendusi ainult siis, kui arvuti on ühendatud vahelduvvooluadapteri kaudu usaldusväärse välistoiteallikaga. Ärge laadige alla ega installige BIOS-i värskendusi siis, kui arvuti töötab akutoitel või on ühendatud dokkimisseadme või ebakindla toiteallikaga. Allalaadimisel ja installimisel järgige järgmist.

Ärge eraldage arvutit toitejuhtme vahelduvvooluvõrgu pistikupesast eemaldamisega vooluvõrgust.

Ärge lülitage arvutit välja ega käivitage une- ega talveunerežiimi.

Ärge sisestage, eemaldage, ühendage ega lahutage ühtegi seadet, kaablit ega juhet.

1. Valige **Start > Spikker ja tugi > Hooldus**.
2. Klõpsake üksust **Värskenda**.
3. Järgige arvuti tuvastamiseks ja soovitud BIOS-i värskendusele juurde pääsemiseks ekraanil kuvatavaid juhiseid.
4. Toimige allalaadimisalal järgmiselt.
 - a. Tuvastage arvutisse praegu installitud BIOS-i versioonist uuem BIOS-i värskendus. Märkige üles kuupäev, nimi või mõni muu identifikaator. Seda teavet võib hiljem tarvis minna värskenduse otsimiseks pärast selle allalaadimist kõvakettale.
 - b. Järgige oma valiku kõvakettale allalaadimiseks ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Märkige üles allalaaditava BIOS-i salvestuskoht (tee) kõvakettal. Hiljem tuleb värskenduse installimiseks see koht avada.

 MÄRKUS. Kui kasutate arvutiga võrguühendust, pidage enne tarkvaravärskenduste, eriti BIOS-i värskenduste installimist nõu võrguhalduriga.

BIOS-i installimise toimingud võivad erineda. Järgige pärast allalaadimise lõpulejõudmist ekraanil kuvatavaid juhiseid. Kui juhiseid ei kuvata, toimige järgmiselt.

1. Avage Windows Explorer. Selleks valige **Start > Arvuti**.
2. Topeltklõpsake kõvaketta märgistust. Kõvaketta märgistus on üldjuhul Local Disk (Kohalik ketas) (C:).
3. Avage varem ülesmärgitud draivitee põhjal värskendust sisaldav kaust.

4. Topeltklõpsake laiendiga .exe faili (nt *failinimi.exe*).
Algab BIOS-i install.
5. Järgige installi lõpuleviimiseks ekraanil kuvatavaid juhiseid.

MÄRKUS. Pärast seda, kui ekraanil kuvatakse teade installi õnnestumise kohta, võite allalaaditud faili kõvakettalt kustutada.

Diagnostikautiliidi System Diagnostics kasutamine

Utiliidi System Diagnostics diagnostikakontrollide abil saate teha kindlaks, kas arvuti riistvara töötab korralikult. Olenevalt arvutist võivad utiliidis System Diagnostics olla saadaval järgmised diagnostikakontrollid.

- Start-up test (Käivituskontroll) – analüüsib arvuti põhikomponente, mis on vajalikud arvuti käivitumiseks.
- Run-in test (Käituskontroll) – kordab käivituskontrolli ja otsib perioodiliselt esinevaid probleeme, mida käivituskontroll ei tuvasta.
- Hard disk test (Kõvakettakontroll) – analüüsib kõvaketta füüsilist seisundit ja kontrollib andmeid igas kõvaketta sektoris. Kui tuvastatakse kahjustatud sektor, proovitakse andmed terveesse sektoris teisaldada.
- Battery test (Akukontroll) – analüüsib aku seisundit. Kui aku ei soorita akukontrolli, võtke probleemist teavitamiseks ühendust klienditoega.

Utiliidi System Diagnostics aknas saate vaadata ka süsteemiteavet ja tõrkelogisid.

Utiliidi System Diagnostics käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Taaskäivitage arvuti või lülitage see sisse. Kui ekraani vasakus allnurgas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi **esc**. Kui kuvatakse käivitusmenüü, vajutage klahvi **f2**.
2. Klõpsake soovitud diagnostikakontrolli ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

MÄRKUS. Kui peate pooleli oleva diagnostikakontrolli seiskama, vajutage klahvi **esc**.

A Tõrkeotsing ja tugi

Tõrkeotsing

Arvuti ei käivitu

Kui arvuti toitenupu vajutamisel ei käivitu, võib probleemi tuvastamisel olla abi järgmistest soovitusetest.

- Kui arvuti on ühendatud vahelduvvooluvõrgu pistikupessa, ühendage pistikupessa mõni muu elektriseade, et kontrollida, kas pistikupesas on piisav toide.

MÄRKUS. Kasutage ainult arvutiga kaasas olevat või HP selle arvutiga kasutamiseks heakskiidetud vahelduvvooluadapterit.

- Kui arvuti töötab akutoitel või on ühendatud mõne muu välise toiteallikaga peale vahelduvvooluvõrgu pistikupesa, ühendage arvuti vahelduvvooluadapteri abil vahelduvvooluvõrgu pistikupessa. Kontrollige, kas toitejuhe ja vahelduvvooluadapter on korralikult ühendatud.

Arvuti ekraan on tühi

Kui arvuti on sisse lülitatud ja toite märgutuli põleb, kuid ekraan on tühi, pole arvuti võib-olla häälestatud kujutist arvuti ekraanil kuvama. Kujutise juhtimiseks arvuti ekraanile vajutage toiminguklahvi [f4](#).

Tarkvara töötab tavatult

Kui tarkvara ei reageeri või reageerib tõrgetega, proovige järgmist.

- Taaskäivitage arvuti. Selleks valige **Start > Sule arvuti > Taaskäivita**.

Kui kirjeldatud toiminguga abil ei õnnestu arvutit taaskäivitada, vaadake järgmist jaotist [Arvuti on sisse lülitatud, kuid ei reageeri lk 64](#).

- Käivitage viirusekontroll. Teavet arvuti viirusetõrjeressursside kasutamise kohta leiate jaotisest [Arvuti ja teabe turvalisuse tagamine lk 47](#).

Arvuti on sisse lülitatud, kuid ei reageeri

Kui arvuti on sisse lülitatud, kuid ei reageeri ei tarkvara- ega klaviatuurikäskudele, proovige järgmisi hädasulgemistoiminguid esitatud järjekorras.

 ETTEVAATUST. Süsteemi hädasulgemistoimingute abil väljalülitamisel lähevad salvestamata jäänud andmed kaotsi.

- Vajutage kiirklahvi **ctrl + alt + delete** ja klõpsake nuppu **Toide**.
- Vajutage ja hoidke vähemalt 5 sekundit all toitenuppu.

Arvuti on ebatavaliselt kuum

Arvuti töötamisel on selle soojenemine normaalne nähtus. Kui aga arvuti tundub *ebatavaliselt* kuum, võib olla tegemist ventilatsiooniava blokeeritusest tingitud ülekuumenemisega. Kui kahtlustate, et arvuti kuumeneb üle, laske sellel toatemperatuurini jahtuda. Seejärel tagage, et arvuti kasutamise ajal on kõik ventilatsiooniavad takistustest vabad.

 HOIATUS! Kuumusest tulenevate vigastuste või arvuti ülekuumenemise vältimiseks ärge hoidke arvutit kasutamise ajal süles ega tõkestage arvuti ventilatsiooniavasid. Kasutage arvutit ainult kõval tasasel alusel. Jälgige, et mõni kõva (nt kõrvalasuv printer) või pehme pinnaga ese (nt padjad, vaip või riietusese) ei blokeeriks õhuvoolu liikumist ventilatsiooniavadest. Samuti ärge hoidke arvuti kasutamisel vahelduvvooluadapterit vastu nahka või pehme pinnaga eset (nt padjad, vaip või riietusese). Arvuti ja vahelduvvooluadapter vastavad infotehnoloogiaseadmete rahvusvahelises ohutusstandardis International Standard for Safety of Information Technology Equipment (IEC 60950) sätestatud välispinna temperatuuri nõuetele.

 MÄRKUS. Arvuti ventilaator käivitub sisemiste komponentide jahutamiseks ja ülekuumenemise vältimiseks automaatselt. Arvuti tavalise kasutamise käigus on normaalne, et sisemine ventilaator aeg-ajalt sisse või välja lülitub.

Välisseade ei tööta

Kui mõni välisseade ei tööta ootuspäraselt, proovige järgmist.

- Lülitage seade tootja juhiste järgi sisse.
- Veenduge, et seadme kõik ühendused on kindlalt kinnitatud.
- Veenduge, et seade saab elektritoidet.
- Veenduge, et seade ühildub kasutatava operatsioonisüsteemiga (eriti juhul, kui tegemist on vanema seadmega).
- Veenduge, et õiged draiverid on installitud ja värskendatud.

Traadita võrguühendus ei toimi

Kui traadita võrguühendus ei tööta ettenähtud viisil, proovige järgmist.

- Veenduge, et arvuti traadita ühenduse märgutuli põleb (valge). Kui traadita ühenduse märgutuli on kustus, vajutage traadita ühenduse seadme sisselülitamiseks toiminguklahvi **f12**.
- Veenduge, et seadme traadita ühenduse antennid on vabad.
- Veenduge, et DSL- või kaabelmodem ja selle toitejuhe on õigesti ühendatud ning asjakohased märgutuled põlevad.

- Veenduge, et traadita ühenduse marsruuter või pöördupunkt on oma toiteadapteri ja DSL- või kaabelmodemiga õigesti ühendatud ning asjakohased märgutuled põlevad.
- Lahutage kõik kaablid ja ühendage need uuesti ning lülitage toide välja ja siis uuesti sisse.

MÄRKUS. Lisateabe saamiseks traadita ühenduse tehnoloogia kohta uurige spikri ja toe rakenduses asjakohast teavet ja veebisaidilinke.

klienditoe poole pöördumine

Kui te sellest kasutusjuhendist või spikri ja toe rakendusest mõnele oma küsimusele vastust ei leia, võite pöörduda klienditoe poole. Kontaktandmed leiate järgmiselt veebisaidilt:

<http://www.hp.com/go/contactHP>

MÄRKUS. Maailma eri paigus toe saamiseks klõpsake veebilehe vasakul poolel linki **Contact HP worldwide** (HP poole pöördumine terves maailmas) või avage veebiaadress http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html.

Veebisaidil on saadaval järgmised valikud:

- võrguvestlus HP tehnikuga,

MÄRKUS. Kui tehnilise toe vestlusteenus pole teie emakeeles saadaval, võite kasutada inglise keelt.

- e-kirja saatmine klienditoele,
- maailma eri paigus saadaolevate klienditeeninduse telefoninumbrite otsimine,
- HP teeninduskeskuse asukoha otsimine.

B Arvuti puhastamine

Ekraani puhastamine

Pühkige ekraani õrnalt pehme ebemevaba *alkoholivaba* klaasipuhastusvahendiga niisutatud riidelapiga. Enne ekraani sulgemist veenduge, et see on kuiv.

Külgede ja kaane puhastamine

Külgede ja kaane puhastamiseks ning desinfitseerimiseks kasutage pehmet mikrokiudriiet või staatilise elektrita õlita riidet (nt seemisnahk), mida on niisutatud *alkoholivabas* klaasipuhastusvahendis, või sobivat bakteritsiidse toimega ühekordset lappi.

MÄRKUS. Arvuti kaane puhastamisel tehke mustuse ja tolmu eemaldamiseks ringjaid liigutusi.

Puuteplaadi ja klaviatuuri puhastamine

ETTEVAATUST. Puuteplaadi ja klaviatuuri puhastamisel ärge laske vedelikel klahvide vahele tilkuda. See võib sisemisi komponente jäädavalt kahjustada.

- Puuteplaadi ja klaviatuuri puhastamiseks ning desinfitseerimiseks kasutage pehmet mikrokiudriiet või staatilise elektrita õlita riidet (nt seemisnahk), mida on niisutatud *alkoholivabas* klaasipuhastusvahendis, või sobivat bakteritsiidse toimega ühekordset lappi.
- Klahvide kleepumise vältimiseks ning klahvide vahele sattunud tolmu, ebemete ja puru eemaldamiseks kasutage kõrspikendiga suruõhuballooni.

HOIATUS! Elektrilöögi või sisemiste komponentide kahjustamise vältimiseks ärge kasutage klaviatuuri puhastamiseks tolmuimejat. Tolmuimejaga puhastamisel võib klaviatuuri pinnale sattuda majapidamistolm.

C Arvutiga reisimine

Arvutiga reisimisel ja arvuti ohutuks transportimiseks juhinduge järgmistest soovitustest.

- Toimige enne arvuti reisile kaasa võtmist või transportimist järgmiselt.
 - Varundage arvutis talletatav teave.
 - Eemaldage kõik kettad ja välised meediumikaardid, nagu digitaalkaardid.
 - ⚠ **ETTEVAATUST.** Arvuti või draivi kahjustamise või teabekao riski vähendamiseks eemaldage enne draivi saatmist, hoiulepanekut või reisile kaasavõtmist sellest andmekandja.
 - Lülitage välja kõik välisseadmed ja ühendage need seejärel arvutist lahti.
 - Lülitage arvuti välja.
- Võtke kaasa andmete varukoopiaid. Ärge hoidke varukoopiaid ja arvutit ühes kohas.
 - Lennukiga reisides võtke arvuti käsipagasina endaga kaasa. Ärge registreerige seda koos muu pagasiga.
- ⚠ **ETTEVAATUST.** Vältige draivi sattumist magnetvälja mõjualasse. Magnetväljaga turvaseadmed on näiteks lennujaamade turvakontrolliväravad ja metallidetektorid. Lennujaama konveierlindid ja muud turvaseadmed, millega kontrollitakse käsipagasi, kasutavad magnetvälja asemel röntgenkiiri ja need ei kahjusta draive.
- See, kas arvuti kasutamine on lennu ajal lubatud, sõltub lennufirmast. Kui plaanite arvutit lennu ajal kasutada, pöörduge asjakohaste tingimuste täpsustamiseks enne lennufirma poole.
- Kasutage arvuti transportimisel sobivat kaitsepakendit ja märgistage see kirjaga „ÖRN” või „FRAGILE”.
- Kui arvutisse on installitud traadita ühenduse seade või HP mobiilse lairibaühenduse moodul (nt spetsifikatsiooni 802.11b/g, globaalset mobiilsidesüsteemi (GSM) või üldist raadio-pakettandmeside teenust (GPRS) kasutav seade), võib selle kasutamine teatud keskkondades keelatud olla. Sellised piirangud võivad kehtida lennuki pardal, haiglates, lõhkeainete läheduses ja ohtlikes kohtades. Kui te pole mõne seadme kasutamise korras kindel, tuleks teil enne selle seadme sisselülitamist luba küsida.

- Rahvusvahelistel reisidel juhinduge järgmistest soovitustest.
 - Kontrollige igas sihtriigis/-piirkonnas arvutiseadmetele kehtestatud tollieeskirju.
 - Kontrollige toitejuhtme- ja adapterinõudeid asukohtades, kus plaanite arvutit kasutada. Pinge, sagedus ja pistiku kuju võivad riigiti/piirkonniti erineda.

 HOIATUS! Elektrilöögi, tulekahju ja seadmete kahjustamise ohu vähendamiseks ärge proovige kasutada arvuti toiteallikana tarvikute jaoks müüdavat pingemuundurikomplekti.

D Programmide ja draiverite värskendamine

HP soovib programme ja draivereid regulaarselt uusimate versioonidega värskendada. Uusimate versioonide allalaadimiseks külastage veebisaiti <http://www.hp.com/support>. Soovi korral võite tellida saadaolevate värskenduste kohta automaatsed värskendusteated.

E Elektrostaatiline lahendus

Elektrostaatiline lahendus tähendab staatilise elektri laengu vabanemist kahe objekti kokkupuutel (nt kui kõnnite üle vaiba ja puudutate metallist käepidet).

Elektrostaatiline lahendus sõrmedelt või mis tahes esemetelt võib kahjustada elektroonikakomponente. Arvuti või mõne draivi kahjustamise või teabekao vältimiseks järgige järgmisi ettevaatusabinõusid.

- Kui eemaldus- või paigaldusjuhiste järgi tuleb seade vooluvõrgust eemaldada, tehke seda, kui olete end korralikult maandanud.
- Hoidke komponente elektrostaatiliselt ohututes pakendites, kuni olete valmis neid paigaldama.
- Vältige kontaktnõelte, viikude ja elektrisüsteemi komponentide puudutamist. Puudutage elektroonikakomponente nii vähe kui võimalik.
- Kasutage magnetivabasid tööriistu.
- Enne komponentide käsitlemist puudutage staatilise elektri laengu lahendamiseks komponendi värvimata metallpinda.

Kui soovite lisateavet staatilise elektri kohta või abi mõne komponendi eemaldamisel või paigaldamisel, võtke ühendust klienditoega.

F Spetsifikatsioon

Sisendvõimsus

Selles jaotises esitatud toiteteave võib osutada vajalikuks, kui kavatsete arvutiga muudesse riikidesse reisida.

Arvuti töötab alalisvoolutoitel, mida on võimalik saada nii vahelduv- kui ka alalisvooluallikast. Vahelduvvooluallika nimiväärtused peavad olema 100–240 V, 50–60 Hz. Kuigi arvuti saab töötada eraldiseisva alalisvooluallika toitel, tuleks seda siiski kasutada ainult sellise vahelduvvooluadapteri või alalisvooluallikaga, mis on HP tarnitud ja saanud selle arvutiga koos kasutamiseks HP heakskiidu.

Arvuti töötab järgmiste parameetritega alalisvoolutoitel.

Sisendvõimsus	Nimiandmed
Tööpinge ja -vool	18,5 V alalisvoolupinge 3,5 A ja 65 W juures

HP välise toiteploki alalisvoolupistik

 MÄRKUS. See toode on ette nähtud tööks Norra IT-toitesüsteemides, mille puhul faasidevaheline ruutkeskmise pingeline ei ületa 240 V.

 MÄRKUS. Arvuti tööpinge ja -vool on märgitud süsteemi vastavusmargisele.

Töökeskkond

Parameeter	Meetermööduistik	USA mööduistik
Temperatuur		
Töötavana	5–35 °C	41–95 °F
Väljalülitatuna	–20–60 °C	–4–140 °F
Suhteline õhuniiskus (mittekondenseeruv)		
Töötavana	10–90%	10–90%
Väljalülitatuna	5–95%	5–95%
Maksimaalne kõrgus merepinnast (survestamata)		
Töötavana	–15–3048 m	–50–10 000 jalga
Väljalülitatuna	–15–12 192 m	–50–40 000 jalga

Tähestikuline register

A

aku
 laetuse madalad tasemed 37
 tühjenemine 37
aku märgutuli 9
akutoide 37
arvuti, reisimine 67
arvutiga reisimine 13, 67
arvuti hooldamine 66
arvuti puhastamine 66
arvuti väljalülitamine 41
autentsusserdi märgis 13

B

BIOS
 versiooni tuvastamine 60
 värskendamine 60
 värskenduse allalaadimine 61
Bluetoothi märgis 13
Bluetooth-seade 15, 20

C

Connection Manager 16

D

digitaalandmekandja pesa,
 tuvastamine 9
digitaalkaart
 eemaldamine 43
 sisestamine 42
 toetatud vormingud 42
draivid
 kõvaketas 45
 käsitsemine 46
 väline 45
 väline optiline 45
draivi märgutuli 9

E

elektrostaatiline lahendus 70

F

f11 54

H

HDMI
 heli konfigureerimine 32
HDMI-port, tuvastamine 9
helifunktsioonid, kontrollimine 30
helifunktsioonide kontrollimine 30
heli konfigureerimine HDMI
 jaoks 32
helisisendi (mikrofoni) pistikupesa,
 tuvastamine 8
helitugevus
 klahvid 30
 nupud 30
 reguleerimine 30
helivaigistuse märgutuli,
 tuvastamine 5
heliväljundi (kõrvaklappide)
 pistikupesa, tuvastamine 8
hiir, väline
 eelistuste määramine 22
HP Connection Manager 16
HP Recovery Manager 54
HP USB-Etherneti-adapteri
 ühendamine 20
HP välise toiteploki
 alalisvoolupistik 71
häälestusutiliit Setup Utility (BIOS)
 keele vahetamine 58
 navigeerimine ja valimine 59
 paroolide määramine 49
 süsteemiteabe kuvamine 59
 tehasesätete taastamine 59
 väljumine 60

I

ikoonid
 traadita ühendus 15
 võrk 15
installimine
 tarkvaravärskendused 51
Interneti-teenuse pakkuja,
 kasutamine 14
Interneti-turbe tarkvara 50
Interneti-ühenduse
 häälestamine 18

J

jaoturid 43

K

kaablid
 USB 44
kiirklahvid
 kasutamine 28
 kirjeldus 28
 süsteemiteabe kuvamine 28
klahv esc, tuvastamine 7
klahv fn, tuvastamine 7, 28
klahvid
 esc 7
 fn 7
 helitugevus 30
 meediumid 29
 toiming 7
 Windowsi logo 7
 Windowsi rakendused 7
klaviatuuri kiirklahvid,
 tuvastamine 28
kohtvõrk (LAN)
 kaabel vajalik 20
 kaabli ühendamine 20
komponendid
 ekraan 10

parem külg 8
põhi 12
tagakülg 11
vasak külg 9
ülaosa 4
kõrvaklappide (heliväljundi)
pistikupesa 8
kõvaketas
väline 45

L
laetuse kriitiline tase 37
laetuse madal tase 37
lennujaama turvaseadmed 46

M
meediumikiirklahvid 29
meediumitoiminguklahvid 29
meediumitoimingute
juhtelemendid 29
Microsofti autentsusserdi märgis
13
mikrofoni (helisisendi) pistikupesa,
tuvastamine 8
mittereageeriv süsteem 41
märgised
Bluetooth 13
Microsofti autentsussert 13
seerianumber 13
traadita ühenduse seadmete
sertifitseerimine 13
vastavus 13
WLAN 13
märgutuled
aku/vahelduvvool 9
helivaigistus 5
kõvaketas 9
puuteplaat 4
suurtähelukk 5
toide 5
traadita ühendus 5
veebikaamera 10

N
normatiivteave
traadita ühenduse seadmete
sertifitseerimismärgised 13
vastavusmärgis 13
nupud
helitugevus 30
meediumid 29

puuteplaadi parempoolne
nupp 4
puuteplaadi vasakpoolne
nupp 4
toide 6

O
olemasolev traadita võrk,
ühenduse loomine 17
operatsioonisüsteem
Microsofti autentsusserdi
märgis 13
tootevõti 13
operatsioonisüsteemi
juhtelemendid 16
osutusseadmed, eelistuste
määramine 22

P
paroolid
määramine häälestusutiliidis
Setup Utility (BIOS) 49
määramine Windowsis 48
paroolide kasutamine 48
pesad
digitaalandmekandja 9
pistikupesad
helisisend (mikrofon) 8
heliväljund (kõrvaklapid) 8
RJ-45 (võrk) 9
võrk 9
pordid
HDMI 9
USB 8, 9
puuteplaadiala, tuvastamine 4
puuteplaadi märgutuli 4
puuteplaadi sisse-/
väljalülitusnupp 4
puuteplaadižestid
kerimine 26
kokkusurumine 26
suumimine 26
puuteplaadižestide kerimine 26
puuteplaadižesti kokkusurumine
26
puuteplaadižesti suumimine 26
puuteplaat
nupud 4
Puuteplaat
kasutamine 22

R
RJ-45-pistikupesa (võrk),
tuvastamine 9
rändlus teise võrku 19

S
seerianumber 13
seerianumber, arvuti 13
sisemine ekraanilüliti 10
sisendvõimsus 71
sisseehitatud veebikaamera
märgutuli, tuvastamine 10
suurtäheluku märgutuli,
tuvastamine 5
süsteemitaaste 54
süsteemitaastefunktsiooni
kasutamine 57
süsteemi taastepunktid 57
süsteemiteabe kiirklahv 28
süsteemiteave, kuvamine 59

T
taastamine, süsteem 54
taastamine taasteketaste abil 55
taastamine taastesektsiooni abil
54
taastekettad 53
taastepunktid 57
talveunerežiim
käivitamine 34
väljumine 34
tarkvara
HP Connection Manager 16
tarkvaravärskendused,
installimine 51
teave aku kohta, otsimine 37
toetatud kettad 53
toide
aku 37
toiminguklahvid
eelmine lugu või osa 27
ekraani heleduse
suurendamine 27
ekraani heleduse
vähendamine 27
ekraanikujutise kuvamiskoha
vahetamine 27
esitamine, paus, jätkamine 27
helitugevus 30

helitugevuse suurendamine 28
 helitugevuse vähendamine 27
 helivaigistus 28
 järgmine lugu või osa 27
 klaviatuuri taustvalgustus 27
 spikri ja toe rakendus 27
 traadita ühendus 28
 tuvastamine 7
 toitejuhtme ühenduspesa, tuvastamine 9
 toite märgutuled, tuvastamine 5
 toitenupp, tuvastamine 6
 toote nimi ja -number, arvuti 13
 tootevõti 13
 traadita edastuse krüptimine 19
 traadita võrgu häälestamine 18
 traadita võrgu kaitsmine 18
 traadita võrk (WLAN)
 turvalisus 18
 ühenduse loomine olemasolevaga 17
 traadita võrk (WLAN), vajalikud seadmed 18
 traadita ühendus
 ikoonid 15
 kaitsmine 18
 traadita ühendus, loomine 15
 traadita ühenduse loomine 15
 traadita ühenduse marsruuter, konfigureerimine 18
 traadita ühenduse märgutuli 5
 traadita ühenduse seadmed, sisse- või väljalülitamine 16
 traadita ühenduse seadme sertifitseerimismärgis 13
 traadita ühenduse seadmete sisse- või väljalülitamine 16
 tulemüritarkvara 19, 50
 turvalisus, traadita ühendus 18
 tõrkeotsing
 arvuti ebatavaliselt kuum 64
 arvuti ei käivitu 63
 arvuti ekraan on tühi 63
 arvuti on sisse lülitatud, kuid ei reageeri 64
 tarkvara töötab tavatult 63
 traadita võrguühendus 64
 välisseade 64
 tõrkeotsing ja tugi 63

töökeskkond 72

U

unerežiim
 käivitamine 34
 käivitatud aku laetuse kriitilise taseme korral 37
 väljumine 34
 USB-jaoturid 43
 USB-kaabel, ühendamine 44
 USB-pordid, tuvastamine 8, 9
 USB-seadmed
 eemaldamine 44
 kirjeldus 43
 ühendamine 44

V

varundamine
 isiklikud failid 56
 kohandatud akna-, tööriistariba- ja menüüribasätted 56
 veebikaamera 31
 veebikaamera, tuvastamine 5
 veebikaamera märgutuli, tuvastamine 5
 ventilatsioonivad, tuvastamine 11, 12
 viirusetõrjetarkvara 50
 võrgu ikoon 15
 võrgukaabel, ühendamine 20
 võrgu pistikupesa, tuvastamine 9
 väline draiv 45
 väline optiline draiv 45
 väline vahelduvvoolutoide, kasutamine 38
 välise vahelduvvoolutoite kasutamine 38
 välisseadmed 45
 välisseadmed, kasutamine 45
 väljalülitamine 41

W

Windows, paroolide määramine 48
 Windowsi logo klahv, tuvastamine 7
 Windowsi rakenduseklahv, tuvastamine 7
 WLAN-i antennid, tuvastamine 10
 WLAN-i häälestamine 18

WLAN-i märgis 13

WLAN-seade 13

Ä

ärkamisel parooli nõudmise määramine 35

Ü

ühenduse loomine kaabelvõrguga 20
 ühenduse loomine olemasoleva traadita võrguga 17
 ühenduspesa, toide 9